

# ΑΘΗΝΑΙΟΝ

## ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

'Εκδιδόμενον δὲ τοῦ μηνὸς,

τῷο

### ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΗΣΙ τῇ 1 Οκτωβρίου 1857. ΦΥΛΛ. 6.

#### ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΣΥΗΣ.

Ο διάσημος συγγραφέας τῶν *Παρισιών Μυστηρίων* ἐγενήθη ἐν Παρισσοῖς τὴν 10 Ἰανουαρίου 1804 ἐξ οἰκογενείας, ἐκ τῆς Λακόλ καταγομένης, πλησίον τῆς προσιγκιακῆς Κάννης (Cannes). Ο πατὴρ του, ὁ πάππος του καὶ ὁ προπάππος του ὑπῆρξαν διάσημοι χειρουργοί, καταλιπόντες μάλιστα καὶ ἀξιόλογα συγγράμματα. Εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, τὸ δοξάσαν τοὺς προγόνους αὐτοῦ, προωρίσθη καὶ ὁ Εὐγένιος προσκολληθεὶς λοιπὸν ὡς χειρουργὸς εἰς τὸ στρατιωτικὸν σῶμα τῆς αὐλῆς, κατόπιν δὲ εἰς τὸ σῶμα τῶν ἐπιτελῶν τοῦ ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ στρατοῦ, καὶ τὸ 7 τάγμα τοῦ πυροβολικοῦ, συμμετέσχε τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1826 καὶ παρευρέθη ὥσπερτος εἰς τὴν παιδιορχίαν τῆς Καδίκης τὴν ἄλωσιν τοῦ Τοκαδέρου καὶ τῆς Ταρίφας. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐπλευσε πολλάκις μέχρι τῶν ἀντιλλῶν νήσων, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπίσης, ὅπου παρευρέθη εἰς τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναβαρίνου, τὸ 1828, ἐπὶ τοῦ πλοίου *Breos-Lanía*. "Οτε μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθεν εἰς Ηπειρόν, τὸ ζωηρὸν καὶ ἐπινοητικὸν πνεῦμα του ὥθησεν αὐτὸν εἰς νέον στάδιον· κατ' ἀρχὰς ἥθελησε νὰ σπουδάσῃ τὴν ζωγραφικὴν παρὰ τῷ Κ. Γουδίνῳ, καὶ ἥξιες μάλιστα τὸ 1830 ὥρας εἰς τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ φί-

λων, συντάκτης μικρᾶς τινος ἐφημερίδος καὶ Νέας, θελχεῖ; εἰς τῶν διηγήσεων τοῦ νέου στρατιωτικοῦ ιατροῦ, παρεκκίνησε αὐτὸν νά γράψῃ θαλασσίας τινὰς ἀναμνήσεις. Ὁ Εὐγένιος Σύντοκος πραγματικῶς διὰ τοῦ Κερδοῦ ὁ πειρατὴς ἐπιτυχία ἔστεψε τὸ πρῶτον αὐτοῦ δοκίμιον καὶ ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν εἰς ἔξακολουθοῖς. Οὗτως ἐφάνησαν ἀλληλοδιαδόχως ὁ Πλλυς καὶ Πλλοκ ἦτοι θαλασσίαι σκηναί, ὁ Ατάρ Γούλλης, ἡ Σαλαμάργαρα, ἡ Κουκαρδτζα ὁ Σχοπιαρδὸς τοῦ Κοάτ Βέρης, κ. τ. λ. Διὰ τῶν θαλασσίων αὐτοῦ τούτων μυθιστορημάτων ὁ Σύντοκος ἐπλάσει νέον διηγηματικὸν εἶδος, ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸν μόνον ἀποδοτέον· ἐγράψει μὲν καὶ ὁ Κοῦπερ ναυτικὰ μυθιστορήματα, περιγράφων διὸ ζωγροτάτων χρωμάτων, νυμφώδους καλάμου καὶ χαριεστάτης γλώσσης παρβένον φύσιν, γόνιμον μαγευτικῶν σκηνῶν καὶ πανεραμάτων, δὲν εἰσέδυσεν ὅμως μέχρι καὶ τῶν ἀδύτων αὐτῶν τῆς ναυτικῆς ζωῆς, δὲν περιέγραψε πάσας αὐτῆς τὰς χράς καὶ τὰς λύπας, πάσας τὰς περιπτεῖας τοῦ ἀσταθοῦς αὐτοῦ έλου, ὅπως ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος, εἰσχαγαγὼν ἢ επαισθήτως καὶ ἀκόπως τοὺς ἀναγνώστας του ἐντὸς τοῦ νέου αὐτοῦ κόσμου, γεννήσας εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοσούτην συμπαθῆ μέριμναν καὶ περιέργειαν ἐπὶ τῶν θανατώσων πολλάκις σιηνῶν καταστρώματος, καὶ μεταμορφώσας οὗτως εἰπεῖν καὶ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων τοῦ θάνατον ἐκτείνοντα μένην καλλαισθησίαν.

Τὸ θαλασσογραφικὸν οὕτω; εἰπεῖν στάδιον τοῦ Εὐγένιου ὑπῆρξε μακρὸν καὶ γῆνιμον· ταχέως ὅμως ἐννόησεν ὁ εὐφυῆς συγγραφεὺς ὃτι πάντα πρέπει νά ἔχωσιν ὥρια, καὶ μέλιστα ἐν τῇ φιλολογίᾳ, καὶ ὃτι δὲν πρέπει τις να καταχρῆται τῆς καλαϊσθησίας τοῦ κοινοῦ, ἐὰν ἐπιδιώκῃ διερχῆ· αἱ στιχείαν ἐπιτυχίαν κατέλιπε λοιπὸν τὰς ναυτικάς του σκηνάς πρὶ. Ἡ ἀπόχριστήση αὐτὰ; τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ πλήθος, καὶ γράψας τὸ "Ορος τοῦ Διαδόλου", χαριέστατον μυθιστόρημα ἀποπνέοντες εἰ καὶ ἀσθενῶς τῆς πισταστρίζοντος τὴν ἴσχυν, ὡς μετάβησιν τρόπον τινὰ διὰ τὸ νέον αὐτοῦ μυθιστοριογραφικὸν εἶδος, ἐπελέγην τοῦ ιθογραφικοῦ

μυθιστορήματος, καὶ οὐχις νὰ περιγράφῃ τὴν πρὸς τῶν ὄφθαλ-  
μῶν του καιμένην καιεινωνίαν, ἣν εἰχεν οὐδὲ σπουδάσει καθ' ὅλας  
αὐτῆς τὰς διαθριβάς, μὴ περιμελῶν ἐντούτοις καὶ τὰς ιστορικὰς  
σπουδάς. Τοιαῦτα εἰσὶ τὰ μυθιστορήματά του, *Λατρεωμόρ*  
*'Αρθεῦρος*, ἢ *Άγρωστου ήμεροιόγειος*, *δ Μαρκλίσιος Λετοριέρ*. *Δε*  
*λευτάρη*, *Τιάρρης Ιππότης*, *Ηρακλῆς ὁ τολμηρὸς* καὶ ὁ συν-  
ταγματάρχης *Σουρβίλ* ἢ *δύο Ιστορίαι*, ὁ ἀρχηγὸς τῶν *Ιπποιῶν*  
τῆς *Μάλτας*, *Πάσιλα Μόντη*, ἐκδούντα ἀπόντα μεταξὺ τοῦ 1837  
καὶ 1840, ἀτινα *διελέχθησαν μετὰ ταῦτα* ἢ *Ματθλίθηκαὶ* ἢ *Θηρε-*  
*στὶ Αουροαγέ* ἢ *Ματθλίδη*, τὸ κλαυθμηρὸν ἐκεῖνο ήμερολόγιον τῆς  
καρδίας οὗτινος ἡ ἐλκυστικὴ ἀνάγνωσις τοσοῦτον βαθέως παθαί-  
νει τοῦ ἀναγνώστου τὴν ψυχὴν, ὥστε ἀγνοεῖ, ἀν αὐτὸς ὁ ἔδινες  
πάσχῃ ἡ ἀναγνώσκει ἀλλοι πάσχοντος τὴν μοῖραν, καὶ πολλοὺς  
ἔγεννησε μαργαρίτας δακρύων εἰς ὡραίους καὶ διευγεῖς ὄφθαλ-  
μούς, οἵτινες δικαὶοι ηθίσσαν ἐπὶ τέλους βλέποντες εὔδαιμονοῦ-  
σαν τὴν ἀναξιοπαθήσασαν ταλαίπωρον Μαλθίλδην· μυθιστορία, ἡς  
πολλὰ ὄλγα ἄλλα μυθιστορήματα ἔτυχον περισσοτέρων ἐκδόσεων  
καὶ μεταφοράσεων.

Καὶ ὅμως μετὰ τοσοῦτα μυθιστορήματα καὶ τοσαύτην ἐπι-  
τυχίαν δὲν είχεν ἔτι ἀποκάμει διάνοια μέγα, πλὴν πειπετειῶν καὶ σκηνῶν, δρά-  
μη ἀποκαλύπτον καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἀπετρόπαιον γυμνότητα τὰ  
κοινωνικὰ ἔλατη, δράμια καταδεικνύον τὰς κακίας καὶ τὴν δια-  
φθορὰν ἐντὸς τοῦ διαρρόου καὶ ἐντὸς τῶν μεγχλοπρεπῶν μεγά-  
ρων, δράμα κηρύτσουν ὑπὲ τὸν τίτλον μυθιστορίας; τὰς φιλανθρω-  
ποτέρχες καὶ φιλοσοφικωτέρχες ἀρχῆς, εἰ καὶ ὑπερβολικὰς ἐνίστε,  
τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ διάγενες Σύντομος έκνοφόφει *Τὰ Μυ-*  
*στήρια τῶν Παρισίων* ἀπό τινων ἦδη μηνῶν είχον καταστῆ αἱ  
ἐκδρομαὶ τους συγνότερχι, εἰργάζετο ὄλιγότερον, καὶ πολλάκις  
ἔβλεπον αὐτὸν ἄλλοτε εἰς τὸ προστειον τοῦ ἀγίου Γερμανοῦ δι-  
ευθυνόμενον, ἄλλοτε δὲ εἰς τὴν Παλαιὰν πόλιν (citté) ἄλλοτε δὲ  
εἰς τοὺς φραγμοὺς. Νετέρχινε δὲ εἰς τὸ προάστειον τοῦ ἀγίου Γερ-

μανοῦ, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κοινωνιστικοῦ συστήματος (socialistes) οὗτον καὶ αὐτὸς εἰς τῶν θερμοτέρων ὄπαδῶν, παρίστατο εἰς τὰς συνελεύσεις των καὶ κατεβρόχθιζε τὰς συγγραφὰς; των ἐνεδύστο μετὰ ταῦτα τὰ ρυπαρὰ ἐνδύματα τοῦ ἀπεκτηνωμένου λαοῦ, καὶ πεποιθώς εἰς τὴν ψυχικὴν γενναιότητα καὶ σταθερότητα τοῦ χαρακτῆρος του, καλυπτομένην διὰ προσποιητῆς τινὸς εὐηθείας, καὶ εἰς τὴν σωματικὴν ρώμην, ήν εἶχε δωρήσει αὐτῷ ἡ φύσις, κατέβαινε θιρράλεως εἰς τὰς θαλείας καὶ μυστηριώδεις; ἐκείνας ἀδύσσους, εἰς τὰ ὄμιχλώδη καὶ βορειοράδη ἐκεῖνα βάραθρα, ὅπου τοῦ ἐγωτῆμοῦ καὶ τῆς ἀσυμπαθίας ὁ ποὺς τοσαῦτα κατεκρήμνισε θύματα. Ἄλλοτε δὲ πάλιν τὴν κυριακὴν καὶ πέμπτην τῆς ἔδομαδός καταβαίνων ἀπὸ μικροῦ τινος διτρόχου ἀμαξίου ὅλιγα βήματα πέροι τῶν ἑζωτερικῶν περιπάτων (boulevards) καθηρόδην ἐπενδύτην φορῶν, καὶ κομψοπεπδὲς σχεδὸν κασκέτοι μετέβαινεν εἰς συνέντευξιν νέας καὶ εὔγενους ῥαπτρίας (grisette) δι' ἣν ὑπῆρξε πάντοτε ζωγράφος ῥιπιδίων, ἕρωτος πλουτῶν μάνον, ζῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του, εὐχαριστούμενος ἐκ τοῦ παρούσος καὶ ἀμεριμνῶν περὶ τοῦ μέλλοντος.

Ἐκ τῶν τριπλῶν αὐτῶν σχέσεών του ἐπήγασε τὸ διασημότερον ἔργον τοῦ Εὐγενίου Σύρου, τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων (1841-1843, 8 τομ. εἰ; 10 μέρη). Ήδεν μυθιστόρημα τῆς ἐποχῆς μας ἐποίησε τοσοῦτον κρίτον ἀμφ ἐκδοθὲν, ὅσον τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων, δτε ἡ ἐφημερίς τῶν Σ. Κητήσεων παρεχώρησεν εἰς αὐτὰ τὴν ἀπειρον αὐτῆς δημοσιοτητα, οὕτε διήγειρε τοσούτους ἐπακίους καὶ ψόγους; συγχρόνως κατὰ τὴν ἐμφάνισήν του. Τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων είναι Βιβλίον, ὅπερ οὐτ' ἔσχεν πογραμμὸν οὔτε ὡς ὑπογραμμὸς είναι δυνατὸν ποτὲ νὰ χρησιμεύσῃ, καὶ τοι ἐδάνεισεν ἦδη τόνομά του εἰς ἄλλα διαισθήτη αὐτῷ, κατὰ τὴν πράθεσιν τῶν συγγραφέων των μόνον, μυθιστορήματα· είναι Βιβλίον, ἀποκαλύπτον νέον κόσμον εἰς τὴν ψυχήν μας, καταθέλγον, ὑποτάσσον καὶ ἀνακαίνιζον, οὕτως εἰπεῖν, αὐτὴν, είναι: Βιβλίον ἐν φιλοζωϊστικοῖς αὐτοῖς; ἔαυτὸν ὁ συγγραφεὺς ὑπὸ τὸ προσωπὸν τοῦ

‘Ροδόλφου καὶ τοῦ Γερμανοῦ, καὶ τὴν ῥάπτριαν αὐτοῦ Ἐγερίαν, ἀγνῆν, ἀθώαν καὶ πτωχὴν κόρην ὑπὸ τὸ πρόσωπον τῆς Μαριάνθης καὶ τῆς Γελασίνης συγχρόνως, τῶν χαριεστάτων αὐτῶν εἰκόνων ἀεματαίως ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ γλυπτικὴ προσεπάθησαν τοσάκις νὸ παραστήσωσιν.

Ο Σύνης ἀνενίσχεις καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔργα του, ὃν τὰ δράματα Ἰδίως ἡ Ματθίλδη καὶ τὰ Μυστήρια τῷ Παρισίων ἔσχον λαμπροτάτην ἐπιτυχίαν· σίναι ὅμως ἀληθὲς, ὅτι ἀναγινώσκων τὶς τὰ δράματα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖ τὰ μυθιστορήματά του.

Τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων ἔσχον ἐπικριτὰς θερμοτάτους, καὶ Ἰδίως ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῷ δύῳ κδσμωτ, ἐν τῷ διαθήμῳ αὐτῷ περιοδικῷ, ὅπερ, φαίνεται, ἀνέλαβεν ὡς ἔργον αὐτοῦ ἢ ὡς καθῆκον, κάλλιον εἰπεῖν, νὰ ἐπικρίνῃ πάντοτε, δηλ. νὰ κατακρίνῃ καθότι (ἀγνοοῦμεν ἂν ἦνε παράδοξος σύμπτωσις) δσάκις ἡμεῖς τούλαχιστον ἤνοιξαμεν τόμον ἢ φυλλάδιον τοῦ προμνηθέντος περιοδικοῦ, δὲν ἀπήντησαμεν κατὰ τὸ πλεῖστον ἢ κατακρίσεις πικράς καὶ ἐκτεταμένας, οὐδέποτε δὲ καὶ τινα δίκαιον ἔπαινον· παράδοξος τάσις τῶν κριτικῶν τῆς νῦν ἐποχῆς! εύτυχῶς ὅμως τοῦ μὲν Εὐγενέου Σύνη τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων θὰ ζήσωσιν αἰῶνας δλοκλήρους ἁστεριμένα τὴν ἀμάραντον δάφνην τῶν ἐπευφημήσεων ἀπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐνῷ ἀμφιβάλλομεν τῇ ἀληθείᾳ, ἀν αἱ πνευματώδεις κριτικαὶ τῆς Ἐπιθεωρήσεως θέλουσιν ἀναγινώσκεσθαι μετὰ 10 ἑτη παρά τινος, δυναμένου ν' ἀναγνώῃ τὰ ἐπικρινόμενα ἀριστουργήματα.

‘Ο Πλίνης Ἰουδαίος διεδέχθη τὰ μυστήρια τῶν Παρισίων. Κατά τὰ 1844 δηλ. ἥρχισεν ἐν τῇ Συνταγματικῇ (ἥτις, ὡς ἐλέγετο τότε εἶχεν ἀγοράσει τὸ μυθιστόρημα αὐτὸν ἀντὶ 100,000 φράγκων) ἡ ἔκδοσις τοῦ μεγάλου αὐτοῦ καὶ τολμηροῦ ἔργου, δι' οὗ δὲ μεγαλοφυῆς ἐκείνος ἀνὴρ ἡθέλησε νὰ ρίψῃ τὸν κοινωνικὸν ἀφορισμὸν καὶ τὰς κατάρας πάσης εὐαίσθητου ψυχῆς ἐπὶ τοῦ καταχθονίου ἐκείνου σώματος τῶν Ἰησουΐτῶν, σκοπὸν οὗτον πληρέστατα ἐτέτυχεν, ὡς καταδείκνυοντε κάλ-

λιστα αἱ συγχρόνως τῇ διὰ τῆς Συνταγματικῆς δημοσίεύσει ἀρ-  
ξάμεναι μετατυπώσεις, τυποχολοπίκι καὶ μεταφράσεις, ὃν μόνον δέ.  
καὶ ἐράνησαν πάρκυτα ἐν τῇ Γερμανίᾳ.

Ἐράνησαν κατόπιν Τὰ δεινὰ τῶρ ἐκθέτων, παθητικώτατον  
μυθιστόρημα, κινοῦν τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὄθφαλμοὺς παντὸς  
ἀναγνώστού, μὴ ἔχοντος μαρμαρίνην τὴν καρδίαν.

Ὕρχισε μετὰ ταῦτα ἡ ἐκδοσίς τῶν Ἐπτὰ θαρασμῶν ἀμαρτη-  
μάτων, ἀτινα ἀλληλοδιαδόχως μέχρι ἐσχάτων ἐκδοθέντα, ἔσχον  
τὴν αὐτὴν σχεδὸν, ἢν καὶ αἱ προηγούμεναι αὐτοῦ συγγραφαὶ ἐπι-  
τυχίαν, ὃνδμως, πρέπει νὰ τὸ ὄμολογότασμεν, μόνη ἵσως ἡ γ'. περη-  
γάρεια τιμᾶ τὴν γραφίδα τοῦ Σύνη, καὶ δύναται νὰ προσθέτῃ  
ἄνθη τινὰ εἰς τὸν κεκτημένον ἥδη στέφανόν του.

Ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν ἤρξατο καὶ μετὰ τὴν ἐκ-  
δοσιν αὐτῶν ἐτελείωσεν ἡ δημοσίευσις τῶν Μυστηρίων τοῦ  
Λαοῦ, τοῦ μακροτέρου ἔργου τοῦ Εὐγενέου Σύνη, οὐχὶ ὅμως καὶ  
τοῦ ἐνδοξοτέρου αὐτοῦ, καθότι τὴν θαθμίδα ταύτην εἶχον ἥδη  
καταλάβει τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων.

Παραλείποντες τέλος ἄλλα τινὰ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν προμνημονε-  
θέντων ἐκδοθέντα, καὶ ἥττονος μὲν λόγου ἀξια μυθιστορήματα προ-  
δίδοντα ὅμως πάντοτε τὸν κάλαμον τοῦ συγγραφέως των, ἀναφέρο-  
μεν μόνον ὡς ἐπιτάφ.ον πλάκα τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς, τὸ ὑ-  
στατονάύτοῦ μυθιστόρημα, δηλ. τὴν Δεσποινίδην Π. Ιουνερέλ, μυ-  
θιστορίαν ἀρκετά ἐκτεταμένην, ιστορικὴν ὑπόθεσιν ἔχουσαν, ἐκ τῆς  
ἐποχῆς τοῦ 1572 εἰλημένην, δημοσίευθεῖσαν δὲ ἐν τῷ Κάριθμοις  
11-16 τῆς Ἐφημερίδος διόδου; (Journal pour tous) Ἐν τῷ μυθιστο-  
ρήματι τούτῳ φαίνεται ἀναμνησθεὶς τοῦ ναυτικοῦ νεανικοῦ αὐτοῦ  
ἴδου ὁ Σύνης.

Οἱ τι πρὸ πάντων ἀποτελεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ Σύνη ὡς μυθιστοριο-  
γράφου, εἶναι ἡ τέχνη μεθ' ἡς φέρει ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ πρόσωπά του,  
εἶναι ἡ ἀληθεία καὶ ἡ φυσικότης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν χαρα-  
κτήρων του, οἷς τασσοῦτον ἐπιδεξίως γνωρίζει ν' ἀντιγράφη ἐξ αὐ-  
τῆς τῆς φύσεως, εἶναι αἱ πολυάριθμοι δραματικαὶ περιπτετεῖαι

δι' ὅν κησμεῖ τὰς σκήνας; του, καὶ ἐνώπιον τῶν δπαίων οὐτατος,  
 τις χαίνων καὶ θυμάζων τὴν ἀλήθειαν αὔτῶν. Ο Σύης εἶναι ἐπι-  
 τηδειότητος; ζωγράφος τῶν παθήσεων καὶ ἀλλοιώσεων τῆς ἀνθρω-  
 πίνης καρδίας, φωνεταὶ σπουδάσας διὰ τῆς φιλοσοφικῆς μύλης  
 ἐκάστην αὐτῆς γωνίαν, δείκνυται διὰ μακρᾶς πείρας ἔρευνήσας  
 καὶ καταμετρήσας ἔκαστον αὐτῆς παλμὸν, ἐκάστην αὐτῆς κένησιν.  
 καὶ δταν ἀναγινώσκων τις τὰς ἀλλας τε ἡθικοτάτας μυθιστο-  
 ρίας του ἀκούει αὐτὸν ἐκβάλλοντα πολλαχοῦ τὴν κραυγὴν τῆς  
 καρδίας, σταματᾷ μετ' ἐκπλῆξεως, διέτι αἰσθάνεται δτι καὶ ἡ  
 ιδική του καρδία πάλλει ταχύτερον, δτι ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν  
 κραυγὴν ἑκείνην, οὐν ἀναγγνωρίζει, δτι συμπαθεῖ πρὸς τὴν πάσχου-  
 σαν ἑκείνην ἀδελφὴν της, οὐν ἐξέφυγε τοῦ πόνου ἡ κραυγὴ δ  
 διάλογός του εἰνει νευρόδης, ζωκῆς καὶ ἀπέριτος, αἱ ἀποτελήτες  
 αὐτοῦ καὶ αἱ εὐτρεπεῖαι του κατάλληλοι, μηδέποτε ἀκείρως  
 λεγόμεναι καὶ πλήρεις ἀλατος; καὶ εὑφύεις; αἱ περιγραφαὶ του ἀ-  
 χριστεταται, φυσικαὶ, ἀληθεῖς, δυνάμεναι νὰ παραβληθῶσι πρὸς  
 τὰς ὥραιοτέρας περιγραφάς του τοῦ Οὐάλτερ Σκώττη καὶ τέλος  
 πάντων αἱ πολιτικαὶ καὶ ἡθικοφιλοσοφικαὶ παρατηρήσεις, αἱ συ-  
 χνότατα διπλωματικαὶ εἰς τὰ μυθιστορήματά του, ὡσδιὲ ἀνάπαυ-  
 λά τις ἀπὸ τοῦ κλύδωνος τῶν ταραχωδῶν ἑκείνων παθῶν, ἀτινα  
 περιγράφει, τῶν συμβεβηκότων, ἀτινα ἀφηγεῖται, περιέχουσι σο-  
 φώτατα ἡθικῆς παραγγέλματα, καὶ βαθυτάτας φιλοσοφίας ἀρχάς.

Τειοῦτος ὁ Εὐγένιος Σύης, καὶ δμως . . . , καὶ δμω; ἀπέθα-  
 νει ἔξοριστος, μακρὰν τῆς φίλης του πατρίδος, θάνατον ἀσημον ἐν  
 τῇ πόλει Ἀννεσὸν τοῦ Σαρδικοῦ κράτους; τὴν 3 Αύγουστου (21  
 Ιουλίου) τοῦ ἔτους τούτου. Ταλαίπωρε Σύη, ὀνειροπόλεις τοιαύτην  
 θυνήν, δταν συνέγραφες τὰ Μυστήρια τῶν Παρισίων; Ἀνέγνω-  
 σας τούλαχιστον ἐν τῇ ἔξοριᾳ σου τοῦ στίγμους τούτους τοῦ  
 ποιητοῦ σας;

Que t'importe, après tout, que cet ordre barbare

T'enchaîne loin des bords, qui furent ton berceau?

Que t'importe en quels lieux le destin te prépare

    Uu glorieux tombeau?      A. S. B.

## Ο ΛΕΩΝ

(Βλέπε συνέχειαν από τοῦ προηγουμένου φύλλαδίου)

Καθ' ἣν ὑπόσχεσιν ἔδωκα ἥδη εἰς τὸν αναγνώστην μου, προσφέρω αὐτῷ σήμερον τὴν ἀρήγησιν μιᾶς τῶν περιεργοτέρων θηρῶν τοῦ Ἰουλίου Γεράρδου.

Ίδοι αὖτη, παρ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου διηγουμένη.

« Τὴν 29 (Ἰουλίου 1854) ἐνῷ παρεσκεύαζον τὴν εἰς Κωνσταντίνην ἀναχώρησίν μου, θλέπω ἐξαίρηνης εἰσορμώσας εἰς τὴν σκηνὴν μου πέντε ή ἕξ γυναικας χυνούσας θερμὰ δάκρυα, ὡς ἔαν μέγα τι δυστύχυμα εἴχεν ἐνσκήψει κατ' αὐτῶν. Δὲν ἔδυνήθην δῆμως· νὰ μὴ μειδιάσω δέτον ἔρωτήσας αὐτὰς ἔμαθον ὡς αἰτίαν τοῦ τοσούτου πενθούς των τὸν θάνατον τριῶν θιόῶν, οὓς νηέλυς τις λέων εἶχε φονεύσει.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ λυγμοὶ ηὔξανον ὀλογέν, ἀποτελοῦντες συμφωνίαν μηδαμῶς τέρπουσαν τὰ ώτα μου, ἔσπεισα νὰ τοὺς καταπαύσω, θεβαϊῶν αὐτὰς ὅτι δὲν ἥθελον ἀναχωρήσει, πρὶν φανεύσω τὸ ἀγρεῖον ἔκεινο ζῶον, τὸ προξενησαν εἰς αὐτὰς τοσαύτην λύπην. Τὰ δάκρυα ἔπαυσαν πάραντα ωσεὶ διὰ μαγείας, καὶ ἀπῆλθον φαιδρῶς συνδιαλεγόμεναι, ὡς ἔαν εἶχον μάθει χροποιὰν τινὰ εἰδησιν.

Τὸ δουάρ, εἰς δὲ ἀνήκον οἱ φονευθέντες βόες ἔκειτο πλησίον τῶν σκηνῶν μου, ἐκάλεσα ἐπομένως εὐθὺς τοὺς φρουρούς του, ἵνα λάβω παρ' αὐτῶν τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν αὔρινὴν μου ἔκδρομὴν πληροφορίας. Δὲν ἔγνωριζον δῆμως καὶ οὗτοι ἢ μόνον ὅτι ἐφονεύθησαν τοῖς θίσεις παρὰ τοῦ λέοντος, ὡς ὑπόπτευον ἐκ τῆς ταρραχῆς καὶ τοῦ τρόμου, ὅστις κατέλαβε τὴν ἀγέλην κατ' ἔκείγην τὴν στιγμὴν, δὲν εἶχον δῆμως ἰδεῖ τοῦ λέοντος οὔτε τὸ σῶμα οὔτε τοὺς πόδας· παρήγγειλα εἰς αὐτοὺς· νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ δρός τὴν ἐπαύριον, λίαν πρωῒ καὶ πολλοὶ συγχρόνως, νὰ εῦρωσι τοὺς φονευθέντας θίσας, καὶ ἔξ αὐτῶν τοὺς μὲν δύο νὰ σύρωσιν εἰς ἀνοικτόν τι μέρος, ἵνα καταβῶσι τὴν ἡμέραν οἱ γῦπες καὶ φάγωσι τὰ

λείψανά των, τὸν δὲ ἀβλαβέστερον νὰ καταλίπωσιν εἰς θύθεσιν  
ἡθελον· εὔρει αὐτὸν, ἥπιτοντες μάλιστα ἐπ' αὐτοῦ καὶ κλάδους  
τινάς δένδρων ήνα προφυλάξωσιν αὐτὸν. οὕτω ἀπὸ τῶν γυπῶν.

Τὴν 30, τὴν 10 ὥραν τῆς ἑσπέρας διευθυνόμην πρὸς τὸ ὅρος  
οδηγούμενος παρὰ τινὰς τῶν φρουρῶν, καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ<sup>1</sup>  
δύο ἄλλων ἀνδρῶν κρατούντων τὰ ὅπλα μου.

Μετὰ μιᾶς ὥρας ὅλοδρομίαν διέλθομεν πλησίον τῶν διστέων  
ἄτινα εἶχον ἀπογυμνώσει οἱ γῦπες· θεβαιωθεὶς οὕτως, δτι, ἐν δι-  
ηρχεστο καὶ δ λέων ἐκεῖθεν, ἡθελε παρέλθει, ὅπως καὶ ἡμεῖς παρήλ-  
θομεν, διευθύνθην πρὸς τὸν θάμνον ὃπου ἐκείτο φονευθεῖς ἦτοί τοις  
εούς.

Ἀφιερέσας τοὺς καλύπτοντας αὐτὸν κλάδους εἶδον δτι ἦτον  
ἐντελῶς ἀβλαβῆς, ἐκτὸς μόνον τοῦ λαιμοῦ, ὃπου ἐφαίνοντο ἵγνη  
οδόντος καὶ τοῦ ὕμου του, ἐφ' οὗ εἶχον τυπωθῆ οἱ ὄνυχες τοῦ  
λέοντος, δπερ ἐσήμασινεν δτι τὸ ζῶον, δπερ μᾶς ἀποσχόλει, ἦτο  
ἡλεοντιδεնες, ἢ λέαινα ἐντῆλις· μὴ δυνάμενος ὅμως ἢ ἀποφασίσω  
ἐκ τοῦ ἵγνους τοῦ ποδὸς τὸ τῶν δύω ἦτον, ἔνεκα τῆς φύσεως τοῦ  
ἔδαφους, λίαν πετρώδους ὅντος κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐξήτασα  
μετὰ προσοχῆς τοὺς τύπους τῶν ὁδόντων καὶ τῶν ὄνύχων· ἐ-  
συμπέρανα δ' ἐκ τούτων δτι λέαινα ἦτο τὸ ζῶον μου.

Η σύνθης φωλεὶ τῶν λεόντων, δταν ἐπισκέπτωνται τὸ ὅρος  
ἐκείνο εὐρίσκετο πεντακόσια σχεδὸν μέτρα ὑποκάτω μου· πεπει-  
σμένος ἀν λοιπὸν δτι ἡ λέαινα ἡθελεν ἔλθει κάτιωθεν, ἐστειλα  
ἐκατὸν βήματα μακρὰν ἀνωθέν μου τοὺς συνοδεύσαντάς μὲ ἀνθρώ-  
πους, καὶ ἐπροσπάθησα νὰ τοποθετήθω ὃσον τὸ δυνατὸν καλλί-  
τερον.

Εἶχον ἡδη ἀποθέσει τὰ ὅπλα μου τελησίον λίθοι τινὰς, δστις μ'  
εἶχε φανῆ κατάλληλον δπωσοῦν κάθισμα, καὶ ἤτοι μαζόμην νὰ καθῆ-  
σω, δτε ἥπιτων ἐν τελευταῖον βλέμμα εἰς τὸ έάθος τῆς κοιλά-  
δος εἶδα τὴν λέαινάν μου περιπατοῦσαν ἐκ τῆς ὅδοῦ τῆς Κρεγ-  
χελᾶς.

Ἄφοῦ ἐπεριπάτησεν ὀλίγον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης κατέλιπε

μετ' οὐλίγον αὐτὴν, διηλθε μικρὰν πεδιάδα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ ταῦτα εἰς ἀτρυπόν τινα καταλήγουσαν εἰς πηγὴν, ὅπου συγχάκις εἶδον φοιτῶντας τοὺς λέοντας.

Μετὰ ἐν τέταρτον ὥρας εἶδον αὐτὴν ἐπανερχομένην ἐκ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ καὶ εἰσχωροῦσαν ὑπὸ τὸν περικυκλοῦντα τὴν φωλεάν της δρυμὸν· βλέπων οὕτως αὐτὴν ἀφανισθεῖσαν ἐντὸς τοῦ δάσους· ἐκάθησε ἐπὶ τοῦ λίθου μου καὶ ἡτοιμάσθην νὰ τὴν ὑποδεχθῶ.

Βύρισκομην ἐν τῷ μέτῳ συστάδος· τινδὲ δένδρων ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου διαχωρήματος (1), ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου φωτὸς, καὶ μόνον μέρος τοῦ ἀντὶ θελγήτρου χρησιμεύοιτος θιός διέκρινον, καὶ τοι ἔκειτο ὀλίγα μόνον θήματα μακράν μου. Ἐνόησα ἐπομένως ὅτι θὰ μ' ἡτον ἀδύνατον νὰ πυροβολήσω δίς κατὰ τῆς λεαίνης καὶ ὅτι ἔπειτε θὴ νὰ τὴν φονεύσω διὰ τῆς πρώτης μου θολῆς, θ τούλαχιστον νὰ τὴν καταστήσω ἀκινδυνον.

Ο καιτρὸς εἶχε παρέλθει, καὶ ἡρχιζεν ἥδη νὰ νυκτώνῃ, ὅτις ἐβρυχθή κάτωθιν μου ή λέαινα πλησίον τῶν παρὰ τῶν γυπῶν καταβροχθισθέντων λειψάνων τῶν δύο ἄλλων θοῶν. Μετ' ὀλίγον ἥκουσα τὸν δοῦπον τῶν θημάτων της; ὑπὸ τὸ δάσος· καθόσον δὲ ἐπλησίαζεν ἥκουσον ρόγχον τινὰ ὑπόκωφον καὶ ταχτικὸν, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἥτο ή τῆς ἀναπνοῆς της ὁ ρόχθος· ἔκρινον, ὅτι δεκαπέντε θήματα ἥτο μακράν μου, καὶ ἐστερέωσα ἐπὶ τοῦ ὕπου τὴν καραβίναν μου διευθύνων τὸ ἄκρον της κατ' αὐτῆς, οὕτως ὥστε νὰ ἥμαινετοιμος νὰ πυροβολήσω, ἀμφὶ ἥθελε φρυνῆ. Ἐπέπειτο δῆμως ή ἐκδρομὴ αὕτη νὰ μοί γεννήσῃ ἀρκετάς συγκινήσεις, καὶ εὔκολως δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ δύοτεν ἥτισθανθην συγκίνησιν, ὅτε ἀναζητῶν τὸν στοχαστῆρα (guidon) τῆς καραβίνας μου, εἶδον δὲν τὸν εὑρίσκον. Μόλις διέκρινον τὸ ἄκρον τῶν σωλήνων τοῦ ὅπλου μου, ὥστε ὀλίγαλεπτὰ ἀκόμη, καὶ δὲν θὰ ἔθλεπον τίποτε πλέον,

---

(1) Ής μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ μεταφράσω οὕτω τὴν λέξιν clairière ἣς ἀντίστοιχον μᾶς προσφέρει τὸ λεξικὸν τὴν αὐθεντικὸν μέρος τοῦ δάσους, περίφρασιν μικρὰν τῇ ἀληθείᾳ, πάντοτε δῆμως περίφρασιν.

ὅτε τρία ἢ τέσσαρα ένθματα οὐκ ἔτι πλησίον μου ἡ λέξινα. Οὕτε στιγμὴν λοιπὸν εἶχον νὰ διστάσω ἡγέρθην πάραυτα καὶ ἐβάδιπα κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτὴν, δισον ἀθορυβωδέστερον ἥδυνάμην, καὶ ἔτοιμος πάντοτε νὰ πυροβολήσω.

Ἄροῦ ἐπροχώρησα πέντε ἢ ἕξ ένθματα βυθίζων τὰ βλέμματά μου εἰς τὸ δάσος καὶ προσπεκθῶν νὰ καταχειτρήσω δι' αὐτῶν τὴν πυκνότητά του, διέκρινα τὸ ἥμισυ τοῦ σώματός της διαμέσου δύο κλάδων· ἵστατο ὄρθια καὶ ἀκίνητος, ἀκροαζομένη ἀναμφιβόλως θόρυβον ἀνεξήγητον δι' αὐτὴν. Ή κεφαλὴ τη; μ' ἐκρύπτετο μέχρι τοῦ ὅμου σχεδὸν, οὔτινο; μ' ἐφάνετο δὲ διέκρινον κάλλιστα τὴν λαγόν· εἶχον λοιπὸν ἐμπρός μου τὴν καρδίαν τῆς· ἐπιροβόλησα δπως ἔτυχε, καὶ ὀλίγον κατ' εἰκασίαν, κατὰ τῆς λαγόνος τοῦ ὅμου, μάτην ὅμιως ἐκυψίη πάρχυτά ἵνα διακρίνω ὑπὸ τὸν καπνὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σφαιρᾶς μου καὶ στείλω καὶ δευτέρων ἐν ἀνάγκῃ, οὐδὲν εἰδον. Εντούτοις θρυγηθμὸς λίανεύαρέστου σημασίας ἀπεκρίθη εἰς τὸν πυροβολισμόν μου, καὶ τὸ ἐξησυγμένον μου οὖν ἐνόησεν δὲ τὸ ζῶν ἦτο θυνασίως πληγωμένον. Πραγματικῶς ἡ λέξινα ἦν ἐβλεπον δτε ἵστατο ὄρθια, ἦδη, δτε εἶχε καταπέσει, ἐκρύπτετο δπισθεν τῶν δνδρῶν, καὶ ἤκουον αὐτὴν θρυγωμένην καὶ συνταραττομένην ἐπὶ αὐτῆς τῆς θέσεώς της· δθεν προφενῶς ἦτο θρεάως πληγωμένη. Μή όν δρις πολὺ διατεθειμένος γὰ ταξιδεύσω ἐν συνοδεᾳ τῆς κυρίας αὐτῆς θιὼ τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ ἀναβάλλων διὰ τὴν ἐπαύριον νὰ τελειώσω τοὺς λογαρίζμούς μου μετ' αὐτῆς, ἀν δέη, ἐννοεῖται, εἰσέτει, ἐπέετρεψί εἰς τὸ χωρίον μὲ τοὺς ἀνθρώπους μου, οἵτινες εἶχον ἀκούσει τὰ πάντα καὶ ἔσαν πεπεισμένοι καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐγώ, δτε ἦτον ἐδική μας πλέον ἡ λέξινα.

Γενικὴ καὶ μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ εἰς τὸ Δουάρ κατὰ τὴν ἐπιστοφὴν μας· αἱ γυναῖκες μάλιστα ἐζήτησαν νὰ ἔλθωσι τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ δρῦος. ἵνα ἴδωσι τὸ ζῶον, πρὶν τὸ ἐκδάρωμεν, καὶ ἐκλέξωσι τὰ καλλίτερα τῶν σαρκῶν του τεμάχια.

Τὴν 31 πρὸν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἔφθασα πλησίον τοῦ μέρους, ὅπου εἶχε πέσει τὴν προτεραίαν ἡ λέαινα, ἀκολουθούμενος ἴφ' ὅλων τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τοῦ Δουάρ. Ἀφοῦ ἐσύστησα εἰς πάντας νὰ μὴ πλησιάσωσι περισσότερον, μετέβην μετὰ τοῦ σπαχῆ μου ἐπὶ τῆς θέσεως, ὅπου εἶχα πληγώσει τὸ ζῶον. Ἡ θέσις ἦτο κενή· αἱματηρὸν ἔλος ὄμιως εἶχε συηματισθῆ ἐπ' αὐτῆς, καὶ μοὶ ἦτο ἥδη εὔκολώτατον ν' ἀκολουθήσω τὰ ἔχνη, τῆς λεάινης διὰ τῶν σταλαγμῶν τοῦ αἱματός της, καθ' ὃσον μάλιστα εἶχεν ἐντελῶς ἀποφύγει τὰ θαμνώδη μέρη τοῦ δάσους, καὶ ἔβλεπον πάντοτε ὅτι εἶχε προχωρήσει καταβαίνουσα, ἀπαντῶν καὶ εἰς ἔκαστόν μου βῆμα ἔχνη τῶν συχνῶν αὐτῆς καταπτώσεων. Ἐννόποια δὲ ταχέως ὅτι ἐβάδιζε μόνον ἐπὶ τριῶν ποδῶν, ὅτι δοάκις ἐπιπτε, ἐπιπτε πάντοτε ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, καὶ ὅτι τὸ δοτοῦν τοῦ ὕμου ἔσκαπτε πάντοτε αὐλακά τινας τὴν γῆν, ὁσάκις ἐπιπτε. Εσυμπέρανα δ' ἐκπούτου ὅτι ἡ σφαῖρά μου, εἰσδύσασα εἰς τὴν λαγόνα τοῦ δεξιοῦ ὕμου, διεπέρασε πλαγίως τὸ στῆθος, καὶ ἐξῆλθε διὲ τοῦ ἀριστεροῦ ὕμου, θραύσασα αὐτόν. Ἡ λέαινα οὕτω νεκρὰ ἦ ζῶσα ἔτι, οὐά ἦτο πλησίον ἔχει· ἦτο καιρὸς λοιπὸν νὰ λάθω τὰ μέτρα μου, προσέγων πρὸ πάντων νὰ ἔχω πάντοτε πρὸ ὄφθαλμῶν τὰ αἱματηρὰ ἔχνη, ὥστε νὰ ἔχω πάντοτε ἐνώπιόν μου καὶ κάτωθέν μου τὴν λέαιναγ. Πρὸς τοῦτο δὲ, δοάκις ἔφθανα πλησίον θάμνου τινὸς, κατακλήσου νὰ κρύψῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὄφθαλμῶν μου, διέταττε τὸν σπαχῆν μου νὰ ρίπτῃ λίθους κατὰ τοῦ θάμνου, ἵνα ἔξαγάγωμεν αὐτὴν ἐκείθεν, ἢ παροργίσωμεν αὐτὴν καὶ βρυχηθῆ, ἀν εὑρίσκετο κεκρυμμένη ἐντὸς πούτου. Τὸ στρατήγυμα τοῦτο ἐπέτυχε πληρέστατα.

Εἶχον διέλθει ἥδη διαχώρημά τι, ὅπου εἶχεν ἐπὶ πολὺ μείνει κατακεκλιμένη ἡ λέαινα, ὡς ἐφαίνετο ἐκ τοῦ χυμένου αὐτόθι αἱματος, καὶ φθάσει εἰς τὸ ἄκρον συεδόν τυκνοτάτου δάσος, ὅτε δ σπαχῆς μου ἐσφενδόνισε λίθον τινα ἐνώπιον μου. Βρυχηθῆ μός, ὅποιον πολλάχις εἶχον ἥδη ἀκούσει, ἀπήντησεν εἰς τὴν πρόκλησιν ἐκείνην.

Τὸ δάσος ὅμως, ἐνῷ εἶχε καταφύγει ἵτο τόσου πυκνὸν, ὡς τε μ' ἥτο ἀδύνατον νὰ εἰσχωρήσω ἐντὸς αὐτοῦ; χωρὶς νὰ τὴν ἐγγένειο σχεδὸν, κατὶ νὰ διασπαραχθῶ ἐπομένως, πρὶν ή καὶ ἀπαξ καλὸν δυνηθῶ νὰ πυροβολήσω κατ' αὐτῆς. 'Ομολογῶ ἐν τούτοις πρὸς αἰσχύνην μου, καθότι πραγματικῶς θὰ ἥτον ἀνοσία, δτι, ἀν δὲν εἴχον ἄλλο μέσον νὰ τὴν ἀποτελεῖσθαι, ἥθελα ἀδιστάχτως εἰσχωρήσει εἰς τὸ δάσος, πεποιθώς κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν καλὴν μου τύχην, ἥτις ἀπειράκις κατ' ἀπίστευτον σχεδὸν τρόπον μ' ἐπροστάτευσε. 'Αλλ' εἴχον ἐνώπιόν μου ἀδενδρὸν μέρος τοῦ δάσους, ἀρκετὰ εὑρύχωρον, ὅπου ἥδυνάμην νὰ ἔξαγάγω. αὐτὴν ἐνῷ λοιπὸν διέταξα νὰ καίσωσι θάμνους τινὰς κύκλῳθι τοῦ μέρους ὃπου εἶχε καταφύγει ἡ λέαινα, ἵνα μὴ ἔξελθῃ ἐκεῖθεν αὔτη, μ' ἔφερεν ἐκ τῆς Κρεγχελᾶς ὁ σπαχῆς μου ὅπλα τενὰ, ὡς εἶχα ἀνάγκην. 'Αφοῦ ἐγεμίσθησαν τὰ ὅπλα ταῦτα διένειμον τέσσαρα ἔξι αὐτῶν εἰς "Αραβαῖς, οὓς ἀνεβίβασσα ἐπὶ δένδρου τινὸς, ἐν μέσῳ τοῦ διαχωρήματος διατάξας αὐτοὺς νὰ πυροβολήσωσι πάντες συγχρόνως, φωνάζοντες καὶ ἀλλαλάζοντες ἕμα ἔδιδον εἰς αὐτοὺς τὸ σημεῖον. Εἶνα δὲ ἄλλον ἔφιππον "Αραβαῖα ἐποποθέτησα 30 βίματα μακρὰν τοῦ ἄκρου τοῦ δάσους, διατάξας αὐτὸν νὰ μείνῃ ἐκεῖ ἀκίνητος μέχρις οὗ φρνῇ ἡ λέαινα, τότε δὲ νὰ τρέξῃ ὃσον ταχύτερον ἥδυνατο, πρὸς ἑμὲ διευθυνόμενος, πλαγίως ὅμως ὀλίγον, ἵν' ἀφῆσῃ οὕτω ἐλευθέρων τὴν εὐθυδολίαν μου. 'Εκάθησα ἐπὶ τοῦ διαχωρήματος τοῦ δάσους, βίματα τινὰ πρὸ τοῦ δένδρου, ἐφ' οὗ ἦσαν οἱ "Αραβαῖς, ἔχων πλησίον μου τὸν σπαχῆν μου, ἐπιφορτισμένον νὰ μοι δώσῃ τὰ ὅπλα μου κατὰ τὴν κατάλληλον στιγμήν. Πάρκυτα δὲ ὥσει διὰ μαγίας ἔξεκενώθη τὸ δάσος τῶν πολυαριθμῶν θεατῶν, οἵτινες εἴχον κύκλῳ μου συρρέεσσι, κατὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἀνέβησαν ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων δένδρων, αἱ δὲ γυναικες κατέφυγον εἰς τὴν κερυφήν ὑψηλοῦ τινος βράχου.

"Εδωκα εὐθὺς τὸ σημεῖον εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ δένδρου καθηρέυοντας. Τοὺς πυροβολισμοὺς ἀκούσασσα ἡ λέαινα ἔβρυχήθη ὀργίλη, καὶ, ὡς μάλιστα ὁ πρῶτος θριξιθευτικὸς ἀλλαλαγμὸς τῶν 'Α-

ράβων ἀντήχησεν εἰς τοὺς ἀέρας, ἐφάνη εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ δάσους καὶ ὡρμήσε κατὰ τοῦ ἵππου, διν εἶχα πλησίον ἔκει τοποθετήσει, διστις ὡρμῆσε καὶ οὗτος εἰς φυγὴν, ἀμα τὴν εἶδε. Μολονότι ἦτο τρέπους ἡ λέαινα, τὰ πρῶτα της ἄλματα ἐν τούτοις μ' ἐξέπληξεν, τέσσον ταχέως ἐπλησίαζε τὸν Ἀράβα, διστις ἐν τούτοις ἔτρεχεν ἀπὸ ρυτῆρος.



### ΙΟΥΑΙΟΣ ΓΕΡΑΡΔΟΣ Ο ΛΕΟΝΤΟΦΙΡΑΣ.

Σραΐρα, βληθείσα 40 βήματα μακρόθεν, ἐσταμάτησε μὲν αὐτὴν καὶ τὴν ἐκλόνισε, δὲν τὴν ἐρρίψεν ὅμως. ‘Ο ιππεὺς ἐξηκολούθει τρέχων, ἡ λέαινα ὅμως ὥρμησε κατ’ ἐμοῦ ἥδη. ‘Ελαθον ἐγκαίρως; τὸ δεύτερόν μου πυρόβιλονκαὶ τὸν ἐφιλοδώρησα, εἴκοτε βήματα μακρόθεν, διο ἄλλας σφρίρας, ἐν μέσῳ τῷ στήθει τυς. Εἶπεσν ὡςεὶ κεραυνόβλητος, καὶ ἐνόμιζον ἥδη αἰτήν νεκράν, διε-

ήγέρθη πάλιν, μοι ἔδειξεν ὅλους τοὺς ὄδόντας της; καὶ προσεπάθησε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ· πλὴν οὗτος ἦτο ὁ τελευταῖς τῆς ἀγῶνος, καὶ κατεκούλισθη πάραυτα χαμαὶ, βρυχηθεῖσα μακρὸν βρυχηθυῖδν ὄδύνης, εἰς δὲν ἀνταπεκρίθη φοιβερὸς τῶν Ἀράβων ἀλαλαγμός.

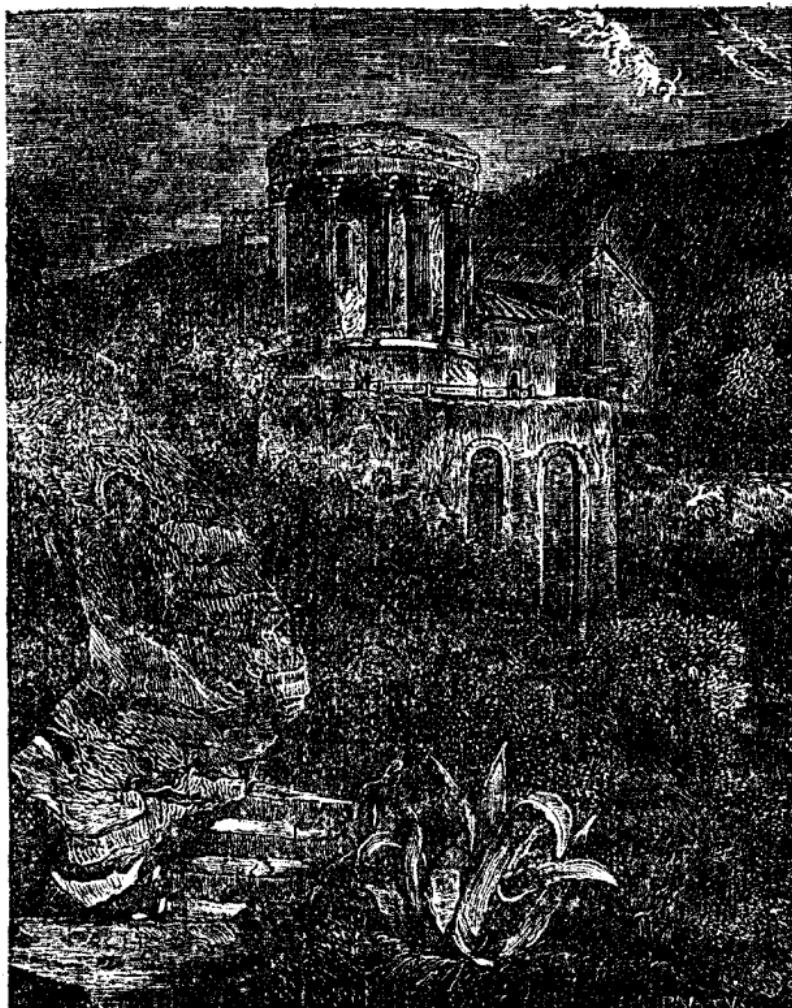
Ίδοù ή ὑπόσχεσίς μου ἐκπληρωθεῖται, φίλε ἀναγνώστα· ἔμεινες εὐχαριστημένος; ἐννοεῖται, δτι ἕγω τὸ ἐλπίζω· ἀν τὸ ἐναντίον ἀνέβη, σκέψαι πάλιν, δτι δὲν σ' εἶχα ὑποσχεθῆ καὶ τι περισσότεροι· σοὶ προσφέρω μαλιστα σήμερον καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Γεράρδου, ἦν, ἀν καλῶς ἐνευμῆσαι, δὲν σ' εἶχα ὑποσχεθῆ.

A. S. B.

### Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΝ ΤΙΡΟΥΡΟΙΣ.

Ἐξ λεύγας μακρὰν τῆς Ρώμης, κεῖται ἡ τερπνοιάτη τῶν Τιθύρων πόλεις, σικελικῆς καταγωγῆς, κληθεῖσα οὗτος ἀπὸ Τιθούρου, πρωτούχου μίοῦ τοῦ Ἑλληνος κατακτητοῦ τῆς. Ἡ θελκτεχνικάτη θέσις αὐτῆς, διαρκῶς προσμειδιῶν αὐτῇ γλαυκὸς οὐρανὸς τῆς, καὶ οἱ γελέντες κύκλω τῆς λόφοι, κατέστησαν αὐτὴν προσφιλῆ τῶν ρωμαίων πλουσίων διαμονὴν, διακοσμησάντων αὐτὴν διὰ μεγαλοπρεπῶν μεγάρων καὶ ἐπαύλεων.

Τὰ Τίθουρα (Tivoli) κεῖνται ἐπὶ ὑψώματός τίνος εἰς τοὺς πρόποδας τῆς σειρᾶς τῶν ἀπενίνων ὄφεων, ἥτις ἐκτείνεται ἐνουμένη μετὰ τῆς σειρᾶς τῶν Ἀβρουσιανῶν καὶ Καμπανιακῶν ὄφεων. Μεταξὺ δὲ τῶν γραφικωτάτων καὶ περιέργων μνημείων, ἡ:ινα καταχοσμοῖσι τὰ μαγευτικά τῆς τοπεῖχ, ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων, πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ καταριθμηθῇ ‘Ο Ναὸς τῆς Εστίας καλούμενος κοινῶς Ναὸς τῆς Σιβύλλης (Tempio della Sibilla). Κεῖται οὗτος ἐπὶ τῆς κορυφῆς βράχου τινὸς, ἀνορθουμένου ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ φοιβεροῦ σχεδὸν καταρράκτου τῆς Ἀνιένης. Εἶνε δὲ περιφερῆς τὸ σχῆμα, καὶ τῆς κομψοτέρας ἀρχιτεκτονικῆς, ἦν ἐθαύμασε ποτὲ ὄφθαλμός ἐπὶ τῶν ἀργαίων οἰκοδηματικῶν. Ο ὄφθαλμός του εἶνε κορινθιακὸς, καὶ τιτανώδης (traver-



### Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ.

τίνο) τῆς κατασκευῆς του ὁ λίθος. Ἐπὶ βάσεως δ' ἀρκετὰ ύψηλῆς ἔμανται οἱ περικυκλοῦντες κομψότατοι τὸν σπεῖρον ῥεᾶσθαις κίονες τὸ μὲν πάλαι δεκαοκτώ ὅντες τὸν ἀριθμὸν, σήμερον δὲ μόνον δέκα σωζόμενοι ὑποθαστάζουσιν οἱ κίονες οὗτοι ζωφόρον κεκοσμημένην δι' ὡραιοτάτων ἐγκάρπων κομψοτάτου καὶ καθηροτάτου ῥυθμοῦ. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἦτο ἐπιγραφὴ, ἡς δῆμως σήμερον σώζοιται μόνον τὰ ὄλιγα ταῦτα γράμματα Ε. L. CELLIO. L. F.

Η θρός τὸν γαδὸν ἀνοδος ἐγένετο διὰ κλίμακος ἡς ὀλίγιστα παρέμειναν Ιούμερον τὰ ἔχνη. Ήσις τὰ πλάγια τῆς θύρας, δι' ἣς εἰσέρχεται τις εἰς τὸν γαδὸν ὑπάρχουσι δύο θυρίδες, ἀξιοσημείωτοι ίδιας διὰ τὰς ἐπιστεφόντας αὐτὰς ὥρατας κορωνίδας· ποδὲ δέσφος τοῦ τεμένους εἶναι ὑψηλότερον τῆς ἐξωτερικῆς στοᾶς, ἀφοῦ διαβατής ἀνάβατος ἔφερεν εἰς αὐτό. Οἱ Εἰσωτερικὸς ὅμως σηκός τοῦ γενοῦ φαίνεται μεταγενεστέρας ἐποχῆς ἔργου, πιθανῶς τῶν χρόνων, καθ' αὺς ἐγρησίμευσεν εἰς τὴν χριστιανικὴν λατρείαν ὁ ναὸς οὗτος· πρὸς τοιαύτην δὲ πιθανολογίαν παρέχουσιν ἀφορμὴν τὰ ἐπ' αὐτῆς παρατηρούμενα ἀγιογραφήματα.

Άν πιστεύσωμεν τῶν ἀρχαιοδιφῶν τὰς ἐρεύνας, ὁ χαριέστατος ναὸς φίλοδομήθη κατὰ τὴν τελευταίαν πέριοδον τῆς Ἐρμανικῆς δημοκρατίας, δηλ. μεταξὺ Σύλλα καὶ Αύγουστου. Άν δὲ τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου κεγχαραγμένον δνομα τοῦ Κελλίου θεωρηθῆ ὡς τὸ ποὺ ιδρυτοῦ τοῦ ίδου τούτου δνομα, πιθανώτατον εἰνεῖται ὁ περὶ οὖν ὁ λόγος ναὸς τῆς Ἐστίας φίλοδομήθη τὸ 70 ἐτη π.Χ. ἀφοῦ ὁ Λούκιος Κέλλιος ἀθυπάτευσεν ἐν Ἐλλασί καὶ ὑπάτευτες μετὰ ταῦτα ἐν Ῥώμῃ τὸ 682 ἀπὸ Ἐρμηνίας ἔτος.

(Κατὰ τὸ Ἰταλικόν).

A.

## ΥΠΟ ΤΟ ΛΑΕΞΙΒΡΟΧΙΟΝ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ιδοὺ, ἔφθασε τὸ φθινόπωρον, ἐντὸς ὀλίγου φθάνει καὶ ὁ χειμών. ὁ οὐρανὸς ὁμοιάζει θόλον ἐκ ρυπαροῦ λευκοσιδήρου, καὶ χαράσσεται ὑπὸ τῶν ἀναιριθεῖτων σταγόνων, αἵτινες πίπτουν,

πλητουν . . . ἀδιακόπως. Αἱ ὑδροφόροις χρισαν πάλιν νὰ τραγῳδῶσι μονοτόνως . . . καὶ τὸ ἀλεξιβρόχιον τέλος πάντων κατέστη σύντροφος ἀπαραιτητος, ώσει μέρος ἀχώριστον τοῦ σώματός μας. Ἐπομένως τὸ μικρόν μας τοῦτο ιστόρημα δὲν θέλει ἵσως φανῆ παράκατρον.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑδομάδα εὑρισκόμην εἰς τὸ ἔργαστήριον τοῦ Μαξίμου Π. . . ., ἐνδεικνύοντας τῶν καλλιτέρων μου φίλων, ζωγράφου μαχῶν καὶ εἰδικότητας ἐκάπνιζον καὶ συνωμίλουν μετ' αὐτοῦ δὲν μέσω τῆς σωρείας ἐκείνης ἀσπιδῶν, κράνων, θωράκων, πυροβόλων, κ.τ.λ. δτε παρετήρησα ὅτι εἰχε παρέλθει ἀνεπαισθήτως ἡ ὥρα.

— Λανθανόμεθα λοιπὸν, φίλτατε, εἰπον ἐγειρόμενος.

— Περίμενέ με μίαν στιγμὴν, κ' ἐξερχόμεθα μαζὸν, ὑπέλασίν ἐκείνος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὡς ἐκ συνθήματος ἔγεινε καταρράκτης σχεδὸν ἡ βροχὴ, καὶ ἥρχισε μία τῶν ράγδαιοτάτων ἐκείνων βροχῶν, αἵτινες, εἰ καὶ παροδικατ, οὐχ ἦτον εἶνε λίκη δυσάρεστοι.

— Χωρὶς ἀλεξιβρόχιον ἐξέρχεσαι; τὸν ἡρώτησα, βλέπων αὐτὸν ἔτοιμον νὰ ἐξέλθῃ.

Δέν μὲν ἀπεκρίθη αὐτὸς, ἀλλ' ἐμβρόφατε παραδοξοῦς πως, καὶ δρόρεσε ἐν τῶν ἀδιαβρόχων ἐκείνων ἐπενδυτῶν, οἵτινες μεταμορφοῦσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς πισσαφράκτωμένα ἐμπορικὰ δέματα.

Ἐξήλθομεν λοιπόν, ἀπεποιήθη τὸν βραχίονί μου καὶ τὴν σκέπην τοῦ ἀλεξιβρόχου μοι, προτιμήσας νὰ βεδίζῃ πλησίον μου, ὑπὸ τοὺς σταλαγμοὺς αὐτοὺς τοῦ ἀλεξιβροχίου μοι. Ἐπιειδὴ δὲ γὰρ ἐκπληττόμενος διὰ τοῦτο ἐπέλεγον νὰ πλησιάσῃ,

— Οχι, δχι, μοὶ εἴπε μετὰ στεναγμοῦ, τὸ ἀλεξιβρόχιον ἀφῆ καὶ πωλὺ ἀπαισίνα ἀνάμνησιν εἰς τὴν ζωὴν μου.

Δέν τὸν ἕβδομον νὰ καταστεῖλω ἔκρηξιν γέλωτος πρὸς τὸν σύνδεσμον αὗτὸν τῆς ἀπαιτιώτητος καὶ τοῦ ἀλεξιβροχίου.

— Γελᾶς; μὲν εἶπε σχεδὸν ὡργισμένος.

— Βέβαια· γελῶ, συλλογίζόμενος πῶς δύναται νὰ γένη ἀπαίσιον πρᾶγμα ἢ μηχανὴ αὐτὴ, ἢ ἐκ ξύλου, χάλυβος, φαλανῆς καὶ μετάξης συγχειμένη, ἵτις προφυλάττει ἐμὲ καὶ βρέχει σέ!

— Μὲν βρέχει! ἀλλήθεια καὶ εὐχαριστοῦ μχι δι' αὐτό· ὡς πρὸς τὸ ἀπαίσιον της, ἀκουσον, Δν θέλγε, καὶ κρίνε.

— Ἐλθὲ ὅμως πλησιέστερον, διότι ἀλλέως θὰ μοῦ διεφύγῃ τὸ ἥμισυ τῶν λόγων σου.

Ὕποχωρήσας τέλος εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην, ἔλαβε τὸν βραχίονά μου, ἥγειρε βλέψμα μέσους πρὸς τὸ ἀλεξιθρόχιόν μου, καὶ ἔξηκολούθησεν ὡς ἐξῆς.

« Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἀκόμη εἶχον γείτονα νεάνιδά τινα, κατοικοῦσαν μετὰ τῶν γονέων της ἀντικρὺ τῆς οἰκίας μου. Τὴν εὔρισκον χαριεστάτην. Δὲν ἦτον δηλ. οὕτε Ἀφροδίτη τὴν ὡραιότητα, οὕτε Ἄρτεμις κυνηγέτει, οὕτε δεκάτη μοῦσα· ἀλλ' ἦτο δυ τι, πλῆρες χάριτος, ὑγείας καὶ νεότητος, πλῆρες εὐκαισθησίας καὶ εὐφυίας, μία τῶν γυναικῶν ἐκείνων αἵτινες θὰ γίνωσι πάντοτε καλαῖ σύζυγος, καλαῖ μητέρες, καὶ θὰ ἡνε πάντοτε ἢ χαρὰ τῆς οἰκίας των. Διὰ κρυφίου τινος μαγνητισμοῦ, ἄμα εἰς ἐξ ἡμῶν προέβαινεν εἰς τὸ παράθυρον, εἴλκυε πάντοτε καὶ τὸν ἄλλον εἰς τὸ ἄλλο παράθυρον· ἀντηλάσσομεν τὰ βλέμματά μας τοιουτοτρόπως, πλὴν οὐδὲν περισσότερον. Ἡξέντεις, ὅταν τις ἀγαπᾷ γίνεται... πῶς νὰ τὸ εἰπῶ; γίνεται... ἀδέξιος, δειλός. Τέλος πάντων ἡγαπώμεθα· εἶμαι βέβαιος· δὲν ἡξεύρομεν ὅμως πῶς νὰ ὑπερπηδήσωμεν τὰς παιδαριώδεις μας ἐκείνας διασκεδάσσεις, ὅταν ἐσπέραν τινὰ, πρὸ δύο μηνῶν πρέπουν, ἔβρεχεν ὡς συνήθως, καὶ ἐβάδιζον ωπλισμένος διὰ τῆς μηχανῆς αὐτῆς, ὠφελίμου συγχρόνως καὶ δχληρᾶς. Εντὸς ὅλιγου ὅμως τοσοῦτον ῥχγδατα ἔγεινεν ἢ βροχὴ, ὡστε ἡναγκάσθην νὰ ζητήσω καταφύγιον ὑπὸ αὐλειον τινὰ θύραν. Μόλις εἰσέρχομαι, καὶ τῇ βλέπω; τὴν γείτονά μου, ἵτις ἀνέιειν καὶ ἐκείνη νὰ πεύσῃ ἢ βροχή. Φυτάσσω τὴν ἐπληξίν,

μου, τὴν εὐτυχίαν μου. Μ' ἔξερπασε, μετά τινας αἰδήμονος χαρᾶς, πόσον ἐστενοχωρεῖτο ἐνακα τῆς κακοκαιρίας ἐκείνης, ἵτις τὴν ἔκαμνε ν' ἀργῇ τόσον· διότι θὰ ἦτον σχεδὸν ἡ ὥρα δέκα. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ βροχὴ εἶχε μετριασθῆ ὄλιγον. Τὴν παρεκάλεσεν νὰ δεχθῇ τὸ ἀλεξινόχιον καὶ τὸν βραχίονά μου, προτείνων αὐτῇ νὰ τὴν συνοδεύσω μέχρι τῆς οἰκίας της. Βλέπεις ὅτι δροιάζομεν ὄλιγον ἐδῶ μὲ τὸν Παῦλον καὶ τὴν Βιργινίαν. Καθ' ὅδὸν μοῦ ἔξηγησε πῶς βύρισκετο μόνη εἰς τοιαύτην ὥραν. 'Ο πατήρ της τὴν εἶχε φέρει νὰ δειπνήσῃ εἰς τῆς αἰθενοῦς θείας της, ἵτις θὰ διέταττε νὰ τὴν συνοδεύσουν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν της· ὅτε δρως γένελησε νὰ ἐπιστρέψῃ, οὐδεὶς εὔρεθη νὰ τὴν συνοδεύσῃ, καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐπιστρέψῃ μόνη. Εἶγον εὐλόγησα τὴν τύχην μου. Δὲν ἦταν ρω πῶς ή μοναχίς καὶ τὸ σκότος γι' ἔκαμψεν ν' ἀφήσω κατὰ μέρος τὸ πλεῖστον τῆς ἀνονίας καὶ δειλίας μου, καὶ νὰ τῇ δρολογήσω καθαρῶς ὅτι τὴν ἡγάπων καὶ ἔκειθύμουν νὰ τὴν νυμφεύθω· δι' ἀγνῆς τινὸς καὶ εἰλικρινεστάτης ἀποχρίσεως, τοιαύτης, οἷς μόνον γυναίκες δύνανται ν' ἀποκριθῶσι, μ'. ἔκαμψε νὰ ἐννοήσω ὅτι ή καρδία της δὲν ἀπεδοκίμαξε τὸ αἰτημά μου. Οὕτω δὲ λαλῶν μετ' αὐτῆς ἔθαύμαζα ὄλονεν τὴν εἰλικρίνειν καὶ ἀγνότητα τῆς καρδίας τῆς παρθένου ἐκείνης. Εφθάσαμεν. Τὴν ἀφῆκα πλέων εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ τότε μόνον ἐγγόντα ὅτι εἴχα λησμονήσει τὸ κριώτερον, δηλ. νὰ ὀρίσωμεν τρόπον τινὰ κατάληλον δι' οὖν νὰ παρέχησιασθῶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατέρος της. Ἐν τούτοις εἶχον μάθει πάλιν τ' ὄνομά της, ἥξερον ὅτι ὠνομάζετο Ζεννή.

Τὴν ἐπαύριον ὅταν ἐπινείδομεν ὃ εἴς τὸν ἄλλον εἰς τὸ παράθυρον, ἥσαν μὲν τὰ βλέμματά μας ὄλιγον ἐκφραστικώτερα, αἱ ἐλπίδες μας δύναμεν εἰς τὴν αὐτὴν εὔρισκοντο στάσιν. Εἶχήτουν πῶς ἡδυνάμην νὰ παρουσιασθῶ εὐπροσώπως εἰς τοὺς γονεῖς της, καὶ οὐδένα τρόπον εὔρισκον. Λαγάκη λοιπόν υπῆρξε νὰ περιμένω παρῆλθον ἥμέραι τινες τοιουτοτρόπως.

Μιμέρχαν τινὰ, ὅτε περιπάτουν, κατὰ τὸ σύνηθες, προφυλαττό-

μενος ὅσον καλλίτερον οὐκένει μένην ὑπὸ τὴν μηχανὴν αὐτὴν, τὴν δοπίαν κρατεῖς, εἰδον βασιζουσαν ἐμπρός μου μικράν τινα γυναικα, φιλαρέσκως ἐνδεδυμένην, καὶ προπαθοῦσαν, ως ἐφαίνετο, νὰ προφυλάττῃ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν ἐνδυμασίαν της. Έκ φιλαγθρωπίας, ἐξ ἀλεξιθροφροσύνης, ὅπως θέλεις εἰπέτο, ἐπροχώρησα καὶ τῇ προσέφερα τὸ ἀλεξιθρόχιδν μου· ἀμα ἥκουσε τὴν πρότασιν μαυ τὸ γύναιρον ἔκεινο, τὸ δροσερὸν ἔτι διατηρούμενον μ' ὅλην του ἵσως τὴν πεντηκοντάδα, ἀνενεῳθῆ ἔλεγες ἐκ τῆς χαρᾶς του. Μήδεχθη, αὐτὸν ἐννοεῖται, χωρὶς νὰ σου τὸ εἶπω. Μετά τινας στιγμὰς συνδιαλέξεως εὐλόγησε πάλιν τὴν τύχην.

— Τὸ ἀλεξιθρόχιον . . .  
 — Τὴν Θείκν Πρόνοιαν, ἐπανέλαβεν ὁ Μάξιμος. Ή μικρὰ ἔκεινη γυνὴ ἡτο . . . μάκιτευσε ποία.  
 — Ή μήτηρ τῆς γείτονός σου;  
 — Ή ίδια. Μὲ τὴν ἀλήθειαν, μ' ἔκαμε καλὴν ἐντύπωσιν· ἀπετόλμησα λοιπὸν, καὶ τῆς ὄμιλητα ώς μνηστήρα κατευνάθη πάραυτα ὅλη της ἡ καλὴ διάθεσις, ἀνέλαβεν διως πάραυτα τὸ πρόσωπον τῆς μητρός· μ' εἶπιν ἐν γένει ὅτι εἶχε τὴν καλλιτέραν ἴδειαν περὶ ἐμοῦ, ὅτι εἶχε συλλάβει πολλάχις τὰ βλέμματά μου διευθυνόμενα πρὸς τὸ παράθυρον ἐν συνόψει δὲ μ' διμίλει γελῶσα ώς εἰς μέλλοντα γαμήρον της, μ' ἐδαυκάλιζε μὲ τὰς ὥραιοτέρχες ἐλπίδας, δτε ὑπὸ τὸ ἀλεξιθρόχιον ὅντες καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἴδωμεν ἐκπροσθέν μας, ἥκουσαμεν αἴρνης, δύο βήματα πρὸ ημῶν, τὰς ἐξῆς λέξεις, διὰ φοβερᾶς φωνῆς προφερομένας.

— Ο! Θαυμάσια! μὴν πειράζεσθε!  
 Ἀνήγειρχ ὅλιγον τὸ ἀλεξιθρογόν μου καὶ εἰδον, ιστάμενον ἐπρόσμας μ' ἐσταυρωμένους τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ κλείοντα τὴν ὄδον μας, κολοσσόν τινα πέντε ποδῶν καὶ δέκα δικτύων ὅψους; καὶ ἀναλόγου πάγους, μὲ τὸ πιράτημόν του, μὴ αἰσθανόμενον τὸ βέρος τῆς ἐξηκοντάδος, ήν ἐφερεν ἐπὶ τῆς βάχεως του, καὶ ἀπλῶς εἶπει ἥθους καὶ στάσεως ἐντελῶς στρατιωτικῆς.

— Ο σύζυγός μου! είπε τὸ γύναιον.

— Κύριε, μ' είπεν ὁ γίγας, ἀρχαῖος συνταγματάρχης τῶν θωρακοφόρων σξές ζητεῖ Ικανοποίησιν· καὶ μολονότι βρέχει, θὰ εὑρωμεν πιστεύω καμμίαν γωνίαν, δποι νὰ σμίξωμεν δλγον τὰ ξίφη μας.

— Μᾶς τὴν πίστιν μου, συνταγματάρχα, ἐπανέλαβον ἔγώ, ἂν ἡ προθυμία νὰ προφυλάξω τὴν κυρίαν σας ἀπὸ τὴν βροχὴν, εἶναι προσβολή, ἀπαιτοῦσα αἷμα, είμαι εἰς τὰς διαταγάς σας.

— Ω! τόσον καλλίτερα τότε, είπεν ὁ γηραιός πολεμιστής, λαμβάνων τὴν χειρά μου καὶ συντρίβων σχεδὸν αὐτὴν διὰ τῆς αφίγκεως.

— Άλλα, . . . μή πως ἔειρεις τοὺλάχιστον, ὑπέλαβεν ἡ σύνοδός μου, περὶ τίνος πρόκειται.

— Καλὰ καλὰ, ἐμουρμούρισεν ὁ μεμψίμοιρος ἔκεινος.

— ίδοù, λοιπόν· ἔξηκολούθησεν ἔκεινον· ὁ κύριος ἀπ' ἕδω μὲ ἀπήντησε, μ' ἐσκέπασε μὲ τὸ ἀλεξιθρόχιόν του, καὶ μοῦ ἔζητει ἥδη τὴν χειρά τῆς Ζεννῆς μας.

— Ω! ἀλλὰ πῶς δὲν τὸ ἐλέγετε νέες μου;

— Θρίστε! ἀπεκρίθη ἡ μικρὰ γυνὴ, καὶ ἤμπορει κανεὶς νὰ δμιλήσῃ μαζύ σου;

— Δότε μου τὸν λόγον σας, κύριε, ὅτι εἰν' ἀλήθεια ὅλ' αὐτά.

— Σξές δρκίζομαι, συνταγματάρχα εἰπον μετ' ἔχχύσεως, ὅτι εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ μόνη.

Φαίνεται δὲ ὅτι μ' ἔλαβεν εἰς καλὸν μάτι καὶ ὁ πατήρ, καθότι ἐπανέλαβεν εξακολουθῶν νὰ συντρίῃ τοὺς δακτύλους μου:

— Σξές πιστεύω, εἰσθε γενναῖος φίνθρωπος, καὶ σας ἔχω μάλιστα ὡς ἄνθρωπον τῆς τιμῆς· ἀς ίδωμεν· ποῖος εἰσθε; τί ἐπάγγελμα ἔχετε.

— Τί χρυσῆ τύχη! συνταγματάρχα, τῷ εἰπον καταμαγευμένος διὰ τὴν στροφὴν, ἦν ἐλάμβανεν ἡ δμιλία μας, εἴμεθα δύο βήματα μακρὰν τῆς κατοικίας μου. Άν θέλετε νὰ λάβητε τὸν

χόπον ν' ἀναζητε, θὰ μοῦ κάμετε τὸν τιμὴν νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ  
ἔργαστήριόν μου.

— Έργαστήριον;  
 — Έργαστήριον ζωγραφικῆς.  
 — Α! εἰσθε ζωγράφος!  
 — Μάλιστα! ζωγράφος μαχῶν!  
 — Μαχῶν; Διάβολε! ω! νές μου φίλες, εἶπε συντρίβων τὰς  
ἀκολευπομένας αρθρώσεις μου, είμαι τῇ ἀληθείᾳ μαγευμένος ὅτι  
ἴκαμψα τὴν γυναικείαν σας.

(Ἐπεταί τὸ τέλος)

---

## ΠΟΙΗΣΙΣ.

---

### Ο ΘΝΗΣΚΩΝ ΠΟΙΗΤΗΣ.

(Έκ τῶν Παιητικῶν Μελετῶν τοῦ Δαρμαρτίνου).

---

“Ω! τὸ κύπελλον ἔθραυσθη τῆς Ζωῆς μου πλῆρες ἔτι·  
Ἀναπνέω καὶ στενάζω, καὶ τὰ νεαρά μου ἔτη  
Μὲ τοὺς στεναγμούς μου φεύγουν... φεύγουν ἐν μετὰ τὸ δόλλο,  
Καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ θανάτου μὲ τὸ σήμαντρον τὸ κλαῖον  
Ἄνχυγέλλει ὅτι κεῖμαι τὴν ἐσχάτην ὥραν πνέων·

— Νὰ θρηνήσω, ή νὰ ψάλω;

---

“Ω! ἀ; ψάλω, ἀφοῦ ἦνε εἰ; τὰς χειράς μου ἡ λύρα,  
‘Ω! ἀ; ψάλω ἀφοῦ μ’ ἀμπνέῃ τοῦ θανάτου μου ἡ μοιρα

Μελωδίας — ώς τὸν κύκνον — εἰς τοῦ τάφου μου τὸ χάσμα !  
 Εἶναι ή ψυχή μας ἡνε ἀρμονία κ' ἔρως μόνον,  
 Τῶν ἀποχαιρετισμῶν μους ἀς εἰπὼ κ' ἔγώ τὸν πόνον  
 Μὲ τῆς λύρας μου τὸ όφισμα.

Οταν θεαύνται ή λύρα ἦχον ἐξπλλον ἔχουνται, .  
 Ζωηρότερον φωτίζει ή λυγνίχ διαν σβύνη,  
 Καὶ τὸ φῶς τῆς ἀναλάμπει πρὶν θὺνται φωτίζῃ παύση, . .  
 Τ' οὐρανοῦ ὁ κύκνος βλέπει διαν τελευτῇ τὰ νέφη·  
 Μόνον τοῦ ἀνθρώπου τ' ὅμμα πρὸς τὰς παρελθούσας σρέφει,  
 Λύρας του, ἵνα τὰς κλαύσῃ.

Τέ λοιπὸν εἰν' αἱ ἡμέραι, καὶ τὰς ράινουν τόσοι θρηνοι ;  
 Μία ὥρα, ἔπειτ' ἄλλη, καὶ ίδου τὸ πᾶν . . . . ἔκεινη,  
 Ήτις ἔρχεται διμοιάζει μὲ τὴν φεύγουσαν, καὶ διτι  
 Μᾶς χαρίς· ή μία λύρα ή ἑτέρα τὸ λαμπτίνει·  
 Κόποι, λύπαι, ἀναπαύσεις, καὶ που καὶ ὀνείρου πλάνη,  
 Εἶναι φῶς, κατόπιν .. σκότη.

Ἄς θρηνῇ διτις κρεμάται ως κισσός μ' ἀπηλπισμένας  
 Χεῖρας ἐκ τῶν ἔρειπίων τῶν ἐτῶν καὶ σβεννυμένας  
 Βλέπει μὲ τὸ φεῦγον μέλλον τὰς λύρας του χιμάτρας !  
 Άλλ' ἔγώ, δι μὴ ριζώσας εἰς τὴν γῆν, φεύγω ἀκόπως,  
 Ή; ἀχύρου κοῦφου κάρφος, ως ἐν χόρτον φεύγει, ὅπως  
 Θέλ' ή αὔρα τῆς ἑσπέρας.

Μὲ πτηνῶν ἀποδημούντων τίχην ἔχουσιν δυοῖσιν  
 Καὶ οἱ ποιηταί δὲν κτίζουν φωλεῖν εἰς παραλίαν,  
 Οὕτε κάθηνται εἰς δένδρους διαν καλαδοῦν τὸν κλάδον.

177

Νέοι τοὺς βαυκαλέζη θέλουν ὑδάτος γλαυκὴν ἀγχάλην.  
Νέοι φέρουσι μακρὰν τῆς ὅχθης καὶ ἀκούοντες οἱ ἄλλοι  
Νέοι μὴ βλέπουν τίς δὲ ἔδων.

---

Δὲν μ' ἔδιδαξε χειρὶς ξένη μὲν τὴν ἀπειρόν μου χεῖρα  
Τὰς χορδὰς νὰ κρούω, δσας εἰχεν ἡ μικρά μου λύφα.  
Δὲν διδάσκετ' ἔδω κάτω δ, τι δ Θεὸς ἐμπνέει.  
Τίς τὸν διδάσκει νὰ πετῷ σπου ἀν θέλη,  
Τίς τὴν μέλισσαν διδάσκει νὰ κατασκευάζῃ μέλι,  
Τίς τὸν ρύακα νὰ βέγι;

---

Όπως τοῦ χαλκοῦ σημάντρου ἡ γλωσσίς τὰ χεῖλη πλήσσει  
Κ' εἰς φερέτρου ἀναγκάζει αὐτὸν χεῖλη νὰ θρηνήσῃ,  
Η γεννήσεις κ' ὑμεναίους ν' ἀναγγεῖλη καὶ νὰ ψάλῃ,  
Οὕτω τὴν ψυχήν μου πληπόσον ἐναλλάξει ἔκαστον πάθος  
Πήχον ιδιον καὶ θείαν εἰς τοῦ στήθους μου τὸ βάθος  
Αριμονίκην προεκάλλει!

---

Οὔτεως δταν ἡ γλυκεῖς τῆς νυκτὸς ορατὴ γαλήνη,  
Ἡ αἰολικὴ κιθάρα τὰ παράπονά της γύνει,  
Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ζεφύρου αἱ γορδαὶ της δλαι πάλλουν,  
Καὶ τὸ ἄσμά της ἀκούων ἔκπληκτος διαβάλνων  
Ἀκροάζεται θαυμάζων, ἀπορεῖ, ἀφωνος, χαίνων,  
Ποιῶ στόματα τὸ φάλλουν.

---

Τὴν κιθάραν μου πολλάκις ἔβρεξαν κρουγοὶ δικρύων,  
Διὲς ἡμᾶς δμας τὸ δάκρυ εἶνε δῶρον δρόσου θεῖον.  
— Οὐριμάζει ἡ καρδία ὑπὸ δικραῆς αιθρίαν;  
Μάζα θηλεῖται ὁ βότρυς τὴν γλυκὺν ζωμὸν του γύνει,

Καὶ κενὴν τὴν λέξιν εὑρον, ὡς φλοιὸν Ἐπρόν, διν μάτην  
Προσπαθεῖ τις νὰ μυζήσῃ.

Ἄγονον ἐλπίδα δόξης τρέφει ὁ θυντὸς καὶ χαιρεῖ  
Παραδίδων εἰς τὸ φεῦμα, ὅπερ μεθ' ὄρμῆς τὸν φέρει,  
Τ' ὄνομά του, νὰ τὸ παιζῆρ τῶν κυμάτων ἡ μανία·  
Πλέσει τὸ σαθρόν του σκάφος, χάνεται καὶ ἀνακύπτει,  
Τοὺς αἰῶνας διαβαίνει, ναυαγεῖ καὶ τὸ καλύπτει  
Τέλος λήθη αἰώνα.

Τ' ὄνομά μου κ' ἔγώ ρίπτω ἐπὶ ταῦτα τὰ πελάγη, . . .  
“Οπου θέλῃ τῆς Οχλάσσης ἡ μανία ἀς ὑπάγῃ·  
Ἀς σωθῇ, ἀς ναυαγήσῃ, . . . μίτι λέξις τὶ σημαίνει;  
“Οταν ἵπταται ὁ κύκνος πρὸς τὰ δώματα τοῦ πλάστου,  
Ἐξεράζει ἔτι ἀρα, ἀν τὸ σχῆμα τῆς σκιᾶς του  
Βίς τὴν χλόην διαμένη;

Δεὶ τί ὅμως νὰ ψάλλῃς; — Διατί ἡ Φιλομήλα  
Μίς τοῦ δάσους κρυπτομένη ἐρωτόροπος τὰ φύλα  
Πρὸς τοῦ ρύακος τὸν φλοιὸν τ' ἀσματα αἴτης τονίζει;  
“Βψαλλον δπως πᾶν πλάσμα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον πνέει,  
‘Ως δ ῥύαξ Ψιθυρίζει·  
“Ως δ ῥύαξ Ψιθυρίζει·

“Ερως δέησις καὶ ἀσμα, ίδοὺ δλος μου ὁ θεος!  
“Ανθρωποι! Εξ δλων, δσα σεις ποθείτε αἰωνίως,  
Δὲν ποθῶ οὐδὲν εἰς ταύτην τὴν στιγμὴν μου τὴν ἐσχάτην,  
Ναὶ οὐδὲν οὐ τὸ φλοιῷδη στεναγμὸν τῆς δυστυγίας,

Καὶ τὸ βάλσαμον ὄπεται τὸ πατῆς μόνον ἀφίνει  
Τὴν ὄσμήν αὐτοῦ τὴν θεῖαν.

Εἰς τὰ στήθη μου δὲ πλάστης εἶχε φλόγα ἐμψυσθεῖς·  
Καὶ ἔκαιον ἀμέσως δὲ μόνον ἡθελον ἐγγίτει·  
“Ω ! τί δῶρον ! νὰ ἔκπνευσω φλόγας ἔρωτος ἐκχύνων !  
Το, τις ἔψαυσα ἔκάν ! . . . Οὕτω πίπτον τοῦ Ἄψιστου  
Εἰς τὴν γῆν τὸ πῦρ, εἰς θάμνους βόσκεις ὑλῆς εὐφλογίστου,  
‘Οταν δὲ οὐκέτι σβένγον.

Πλὴν τὸ παρελθόν; — Παχρῆλθε. — Ἀλλ᾽ ή δόξα ; Κενὸν ὁ ἥμα,  
Ἀλλος μάταιος, τῶν χρόνων παρακολουθῶν τὸ βῆμα,  
Φέγγος, γενεᾶς μελλούσης ὡραῖον τὸν αἰθέρα !  
Σεῖς, πρὸς οὓς γελᾷ μακρόθεν μέλλοντος χρυσοῦ ή θύρας;  
“Ω ! ἀκούσατε τί φθόγγον χύν’ ή ἀσθενής μου λύρα ! ..

Ἔσθυσεν εἰς τὸν ἀέρα !

“Ω ! ἐλπίσατέ τι ἄλλο μέλλον παρὰ τοῦ θανάτου !  
Πῶς λοιπόν ! ματάζ μνεία στεναγμοῦ τεινος ἐσχάτου  
Πέριξ τύμβου ἀνοίτου αἰώνιως θὰ τηρεῖται;  
Ηλίας δόξα ή ἐσχάτη πνοή τελευτῶντος μόνον;  
Πλὴν σεῖς, οἵτινες τὰς δέλτους τῷ ὑπόσχεσθε τῶν χρόνων  
Μίαν ὕδραν καν κρατεῖτε ;

Ἐστω ὁ Θεός μου μάρτυς ! πάντοτε ὑπεμειδίων  
“Οτ” ἐπρόφερον τὸ μέγα αὐτὸ δόνομα δποίον,  
Τῶν ἀνθρώπων ή φρενῆτις τὸ θαρρέει καὶ τὸ κηρύσσει  
Τὸ συνέθλιψε καὶ εἰδον τῶν ἔνθρωπων τὴν ἀπάτην,

189

Ἡ τὴν ἔκστασιν τῆς λύρας, η ἔκστάσεις οὐρανίας  
Εἰς ἀγκάλην γλυκυτάπην.

---

Εἰς τῆς καλλονῆς τοὺς πόδας τὴν κιθάραν σου νὰ κρούγῃς,  
Καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ σου ἀντηχοῦσαν νὰ ἀκούῃς.  
Τὴν καρδίαν της κ' ἐκείνης δι' ἐνὸς παλμοῦ ἀτάκτου  
Λατρευτὸν ὅμμα τὸ βλέπης δάκρυ ἡμερὸν ἔκχέον,  
Οὕτως χύνεται ἡ δρόσος ἀπὸ κάλυκα ὥραῖον

Νέου ἄνθους δροσοστάκτην.

---

Κ' ἔκθαμβον τὸ ἰδικόν σου ὅμμα τ' ὅμμα της νὰ βλέπῃ  
Τὸ ἑζεστηκός του βλέψατο πρὸς τὸν οὐρανὸν νὰ τρέπῃ,  
Ἴνα μὲ τὸν ἥχον φύγῃ εἰς τὰ νῶτα τῶν ἀνέμων.  
Ἐπειτα ἀγάπης πλῆρες ἐπὶ σοῦ νὰ ἀτενίζῃ,  
Κ' ἡ ζωὴ της κ' ἡ ψυχὴ της εἰς αὐτὸν νὰ σπινθηρίζῃ  
‘Ως ἐν ἀστρον ὑποτρέψουν.

---

Τὰς ἴδεις της νὰ βλέπῃς εἰς τὸ μέτωπόν της μόνον,  
Ἐκ τῶν θείων της χειλέων νὰ κρεμᾶσσε τῶν ἀφώνων,  
Μέχρις οὖ τὴν σιωπὴν του τὸ χρυσοῦν της στόμα λύσῃ,  
Νὰ σοῦ εἴπῃ τὴν φλογώδη ταύτην λέξιν ἐπὶ τέλους,  
— «Σ' ἀγαπῶ», νέκταρμαγείας κ' εἰς θυητοὺς καὶ σις ἀγγέλους,  
— ’Ιδοὺ τί τις νὰ ποθήσῃ.

---

Νὰ ποθήσῃ! ὡς τί λέξις καὶ ἀνωρελής καὶ εἶδων! . .  
Φεύγω ἡδη τοῦ θανάτου τὴν νεκροσινδόνην σύρων!  
Φεύγω, ὅπου τῶν στηθῶν μα; ὅλ' οἱ πόθοι καὶ ὁδύναι,  
Φεύγω ὅπου φῶς ἐλπίδος τὴν καρδίαν μας προσμένει,

Φεύγω, δπου καὶ ὁ ἡχος τῶν χαρδῶν μου ἀναβάίνει,  
Κ' οἱ πρὸν στεναγμοὶ μου εἶνε.

Οπως τοῦ πτηνοῦ τὸ βλέμμα βλέπει κ' ἔνδον τῆς σκοτίας  
Οὕτω κ' ἡ ψυχὴ μου εἶδε μὲ τὸ βλέμμα τῆς θρησκείας  
Εἰς τοῦ μέλλοντος τὰς δέλτους τὸ πικρόν μου πεπρωμένον  
Πτέρυγας φλογώδεις φέρων, ν! ποσάκις εἰσεπήδων  
Εἰς τοῦ μέλλοντος τὴν χώραν, καὶ τὸ μέλλον μου διείδου,

Τοῦ θανάτου μου προβαίνων.

Εἰς τὸ μνῆμά μου δὲν θέλω νὰ γραφῇ τὸ σνομάζ μου,  
Οὔτε μὲ μαρμάρου πλάκα νὰ βαρύνηται σκιά μου.  
Δὲν ζηλοτυπῶ τὸ χῶμα, ὅπερ θέλει μὲ καλύψει  
Μόνον γῆ μ' ἀρκεῖ ὄλιγη, δπου νὰ γονυπετήσῃ  
Ωστις τάλας διαβάτης εἰς τὸν τάφον μου θελήσῃ

Βλέμμα ἐν αὐτοῦ νὰ ρίψῃ.

Ω εἰς τὴν σιγὴν πολλάκις τῶν μνημάτων, κ' εἰς τὸ σκότος;  
Αντηγεῖ ἀπὸ τῶν τάφων δέησί; τις λεληθέτως,  
Κ' ἡ ἐλπὶς ἔκει πλησίον ἀπαντᾶται καθημένη . . .  
Ναὶ! ὅταν πατῇ τις τάφους, δὲν πατεῖ τὴν γῆν, αἴθέρα  
ἔχει ἀπειρον ἐμπρός του, κ' ἡ ψυχὴ του κουφοτέρα

Πρὸς τὸν πλάστην ἀναβαίνει.

Θραύσατέ μου τὴν κιθάραν, καύσατε κιθάραν, πτις  
Ἐνα μόνον ἥχον ἔχει, ωσεὶ θρήνον δικρκῆ της  
Τῶν ἀγγέλων τὴν κιθάραν θὰ κρατοῦν οἱ δάκτυλοι μου·  
Κ' ἑγώ ἵσως μετ' ὄλιγον θὰ ροφῶ τὴν ἀμύροσίκην,

181

Κ' εἰς τῆς λύρας μου τοὺς φθῆγγούς κόσμων φεγειῶν χορείων  
Θέλει τέρπει ἡ φευκή μου !

Μετ' οὐδίγον . . . πλὴν βαρεῖα τοῦ θανάτου χεὶρ ἐγγίζει  
Τὰς χορδὰς μου; — ὦ ! τὰς θραύσει ! πῶς ή λύρα μου σκορπίζει  
Ορανομέν' εἰς τοὺς ἀέρας παραπόνου ἀρμονίαν !  
Ὦ ! δὲν ἔχω λύραν πλέον . . . Κρούσατε τῶν Ιδικῶν σας  
Τὰς χορδὰς, καὶ ψυχή μου ἃς πετάξει εἰς τῶν φωνῶν σας,  
Φίλοι μου, τὴν συμφωνίαν.

#### ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

#### ΑΣΙΓΕΙΑ.

“Ημέρην τινὰ, καθ' οὐ διδίαζον τὸν κύριον Λαζαρὺς νὰ διέλθῃ  
τὴν ἑσπέραν του εἰς τὴν οἰκίαν κυρίας, παρ' ἣ συνηθροίζετο ὁ  
ἐπεκτότερος κόσμος, ἀπέφυγε τοῦτο λέγων. « Όχι! δὲν πηγα-  
νῶ. Παγώνει τις εἰς τὴν αἴθουσάν της· εἰς τὴν ἑστίαν δὲν ὑπάρ-  
χουν ποτὲ πλειότερα ἀπὸ δύο κούτσουρα. » Οταν τέλος μετά τι-  
νας ημέρας ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ, μόλις δὲ θαλαμηπόλος  
τὸν ἀνήγγειλε, καὶ ἤκουσε τὴν οἰκοδέσποιναν νὰ λέγῃ μεγαλοφώ-  
νως αὐτοὺς μόνον τοὺς λόγους· « Εὖ κούτσουρον περισσότερον. »

Νέος εἰς κύριος ἐξ τῶν ἐπισήμων ἐνοικίασε θεωρεῖον εἰς τὸ  
θέατρον. Στρατάρχης τις τῆς Γαλλίας ἦθελε παντὶ σθένει νὰ τοῦ  
ἀφαιρέσῃ τὸ κτήμα του προσηνέχθη δὲ τόσον βαναύσως, ὥστε  
ἐπὶ τέλους τὸ κατώρθωσε. « Ο ἀδικηθεὶς τὸν ἐνήγαγεν εἰς τὸ  
δικαστήριον καὶ ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος νὰ εκθέσῃ τὰ παράπονά του·

καὶ δὲν παραπονοῦμαι, εἶπε, κατὰ τοῦ στρατάρχου Στεφάνου, διστις τόσον λαμπρῶς διεκρίθη κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους· οὕτε κατὰ τοῦ Κλερμόντου, διστις γνωρίζει τόσαν καλὰ νὰ μάχεται· οὕτε κατὰ τοῦ 'Ρισχελιέ, διστις ἐπῆρε τὸ Bet-Mahon. 'Ο καθ' οὗ παραπονοῦμαι δὲν ἐπῆρε εἰμὴ τὸ θεωρεῖόν μου εἰς τὸ θέατρον. Τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισεν ὅτι ὁ ἑνάγων εἶχε μὲν αἰτίας παραπόνων, ἀλλ' ὅτι ὁ τρόπος, δι' οὐ τὰ ἔξθεσε, τὸν ἔξεδικεῖτο ἀρκετά.

Κύριός τις, ἀφοῦ διέβη τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς του ἐν ἀκολασίαις, θήλησε νὰ ἀποθάνῃ Καπουτσίνος. 'Ιδοὺ τὸ ἐπίγραμμα, διπερ ὁ Σκαρδόν ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ τάφου του. «Ἐνταῦθα κεῖται ἀνήρ τις, διστις περὶ τὰ τέλη του ἐφόρεσε τὸ ἔνδυμα τῶν Καπουτσίνων. Δὲν ξέιζεν εἰμὴ μόνον τὸ σχοινίον των. »

'Ιδοὺ διαθήκη ὅλως λακωνική· εἶναι ἀνδρὸς ἀποθανόντος κατὰ τὸ ἔτος 1972. Εὶς τὸν οὐρανόν τοῦ περιέπαιζην. «Βλέπω καλῶς, τοῖς εἶπεν ἐπὶ τέλους, ὅτι θέλετε νὰ μὲ παῖζετε, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς δώσω ἀκριβῆ ίδέαν τοῦ χαρακτῆρος μου. Δὲν εἴμαι πραγματικῶς οὔτε γελοῖος, οὔτε ἀνόητος. Εἴμαι μεταξὺ δύο τοιούτων. »

Προθεσμιώς τις ἄνθρωπος ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μεταξὺ δύο νέων, οἵτινες τὸν περιέπαιζην. «Βλέπω καλῶς, τοῖς εἶπεν ἐπὶ τέλους, ὅτι θέλετε νὰ μὲ παῖζετε, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς δώσω ἀκριβῆ ίδέαν τοῦ χαρακτῆρος μου. Δὲν εἴμαι πραγματικῶς οὔτε γελοῖος, οὔτε ἀνόητος. Εἴμαι μεταξὺ δύο τοιούτων. »

Εἰς τὸ θηριοτροφεῖον τῶν Βερταλλιῶν εὑρίσκετο ὡραῖα κάμηλος. 'Επειδὴ ὅμως, μετενεγχθεῖσα εἰς κλίμα δλως ξένον, ἐπαισθητῶς ἔξησθνει, ἀπεφασίσθη νὰ τῆς δίδωνται καθ' ἐκάστην δύο λίτραι οῖνου μετ' ἀρτου. 'Η φροντίς τοῦ ἀσθενοῦς ἐνεπιστεύθη εἰς 'Ελβε-

τόν τινα τῆς φρουρᾶς, ἀρκούντω; ἀκριβῆ κατὰ τὴν δόσιν τοῦ Ιχ-  
τρικοῦ, τὸ ὄποιον σύμως πολὺ τὸν ἐσκανδαλίζειν. Ἐν τούτοις τὸ  
ζῶν εἴθινεν ἐπὶ τὰ γείσω, καὶ οὕτη ἐπλησσάζειν εἰς τὸν θάνατον.  
Τότε ὁ Ἐλευτέρος ἀπῆλθε παρὰ τῷ βασιλεῖ νὰ ζητήσῃ τὸν ἀμοι-  
βίν τῶν φροντίδων του.—« Τι θέλεις; » τὸν ἡρώτησεν ὁ βασι-  
λεύς.—Τὴν διαδοχὴν τῆς καμῆλου, Μεγαλειότατε!—« Ο βασιλεὺς  
ἔγελασε πολὺ, καὶ ὁ πρώτη φύλαξ τῆς καμῆλου ἀπῆλθεν εὐχα-  
ριστημένος.

Εἰς τὴν Ἐλευσίν απεκήρυξαν κατὰ τὸν αὔτὸν χρόνον πὸν  
Παρθένον τοῦ Βολταίρου καὶ τὴν περὶ Πνεύματος πραγματείαν  
τοῦ Ἐλευσίου. Ὑπάλληλος τις, ἐπιφορτισθεὶς τὴν εἰς τὴν ἐπαρ-  
χὴν τοῦ καταδίωξιν τῶν συγγραμμάτων τούτων, ἔγραψε πρὸς τὴν  
γερουσίαν. « Κατ' οὐλὴν τὴν περιφέρειάν μου δὲν ηδυντίθην, νὰ  
εύρω, οὗτε Παρθένον, οὗτε Πνεύμα. »

« Ο ποιητὴς Ἀμάνδος, εὐρισκόμενος εἰς συνάντηστροφή τινα,  
εἶδε νὰ παρατηρῆται μετ' ἀπορίας αὐτῷ, τοῦ δοθένου ή μὲν γενετὰς  
ἢ το λευκή, ή δὲ κόρη μέλαινα. Ὅταν τὸν ἡρώτησαν τὴν αἵτιαν  
τοῦ παραδόξου τούτου φαίνομένω, « Εἶναι πολλὰ ἀπλῆ, ἀπίν-  
τησεν. Φαίνεται ὁ κύριος κουράζει πλειότερον τὰς σιαγόνας,  
παρὰ τὸν ἐγκέφαλον. »

Εἰς τὴν πολυρχίαν τῆς λανθράκις ὁ Lascuillade ἐπληγώθη  
εἰς τὴν κεφαλήν. Οἱ χειρούργοι τῷ εἶπον κατ' αἴτησίν του « δι τι ἡ  
πληγὴ ἡτον ἐπικίνδυνος, καὶ δι τι ἐφαίνετο ὁ ἐγκέφαλος. « Αἴ!  
καλέ! ἀπεκρίθη ὁ πάσχων. Κάμετέ μου τὸν χάριν, σᾶς παρακα-  
λῶ, νὰ στείλετε μέρος αὐτοῦ εἰς τὸν Βαρδινάλιον Μαζαρίνον,  
ὅσιος συνετείλεις νὰ λέγῃ δι τι δὲν ἔχω ἐγκέφαλον. »